

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

TEROR U GRADU

BROJ 90

CENA 2 DINARA

KADA POSETITE
GENERALNO ZASTUPNIŠTVO ŠVAJCARSKE FIRME

DARWIL

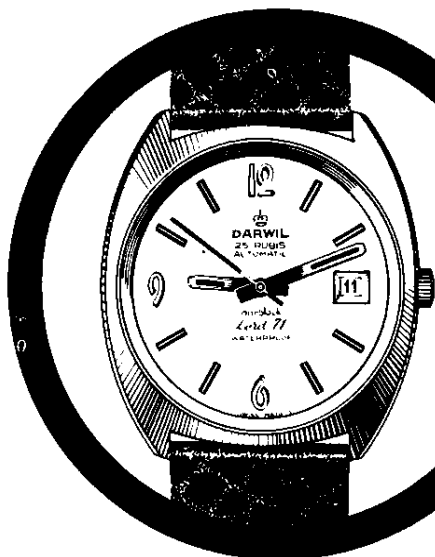
TRST PIAZZA S. ANTONIO NUOVO 4 /I-II

MOĆI ĆETE DA IZABERETE JEDAN OD PREKO 600 TIPOVA ČASOVNIKA „DARWIL“ I „ARETTA“ POZNATIH PO PRECIZNOSTI I ELEGANCIJI OBLIKA. TOM PRILIKOM NE PROPUSTITE DA OBRATITE PAŽNJU NA NAJVEĆI IZBOR ZLATNOG NAKITA U EVROPI, PO SVETSKIM KONKURENTNIM CENAMA, IZRAĐENOG OD 14, 18 I 22-KARATNOG, SLUŽBENO KONTROLISANOG ZLATA!

PREPORUČUJEMO

ZA VAS — ČASOVNIK LORD 71
ZA VAŠU SUPRUGU — ČASOVNIK LADY 71
SA UGRAĐENIM DARBLOCKOM KOJI ŠTITI OD POTRESA I UDARA

ČASOVNIKE „DARWIL“ I „ARETTA“ MOŽETE NABAVITI I U SPECIJALIZOVANIM TRGOVINAMA I ROBNIM KUĆAMA U JUGOSLAVIJI!!
SERVISI ZA ODRŽAVANJE POSTOJE U SVIM VEĆIM MESTIMA

TEROR U GRADU

Naslov originala:

William Mark: CLINTON TOWN

Copyright 1970 by Martin Kelter
Verlag

Naslovna strana:

„OBRAČUN KOD OKE KORALA“

Distribucija:

MORAVA FILM — Beograd

TEROR U GRADU

Krupni Stiv Oleger stajao je podbočen na sredini ulice, pogleda prikovanog za šerifsku kancelariju.

— Izlazi napolje Lemp! treba da govorim s tobom!

Čuvar zakona je stajao u dnu kancelarije, priljubljen uz zid i posmatrao ulicu kroz veliko okno. Mogao je sasvim jasno da vidi kauboja Olegera.

Džems Lemp je prevalio pedesetu. Bio je visok, mršav, prosed i izboran. Leđa su mu bila malo povijena pod teretom godina. Baš ta povijenost prilično mu je smetala, jer je znatno kvarila utisak kod ljudi, koji ga zbog toga podsvesno nisu preterano uvažavali, niti zazirali od njega. Levo, na prsluku, bila mu je pričvršćena velika petokraka zvezda. Džems Lemp je bio šerif u Klinton Taunu. Već tri godine nalazio se na toj dužnosti.

Floid Džeferson, njegov prethodnik, ležao je pod zemljom na mesnom groblju, kao, uostalom, i Dže-

ferersonov prethodnik. Ni jedan ni drugi nisu doživeli pedeset treću godinu. Obojica su učinila kobnu grešku, shvatajući svoj posao suviše ozbiljno. Obojicu je u grob oterao isti čovek: Ejb Klinton, ledenooki tip, koji je osnovao ovaj grad.

Klinton je bio bogat, a ponašao se kao prosjak. Imao je veliki ranč, a u samom gradu trgovinu konjima. Od kako je njegov sin Elvis preuzeo vođenje ranča, stari Klinton se preselio u grad. Oleger, koji je u svoje vreme bio nadzornik na ranču, sada je vodio konjušnicu i trgovinu konjima u ulici Voter u Klinton Taunu.

Upravo taj Stiv Oleger bio je čovek koji je Lempove prethodnike poslao na onaj svet.

Kada je guverner poslao ozbiljnog Džemsa Lempa u ozloglašeni Klinton Taun u Dakoti, mnogi ljudi su se potajno nadali da će uspeti u poslu. Bio je prilično ugledan i poznat kao pošten čovek i uspeo da

dvojicu kauboj a na lošem glasu gvozdenom rukom protera. Već samo to obećavalo je mnogo. Međutim, ovaj grad je slomio i savesnog šerifa.

Istini za volju, proteklo je dosta vremena dok Klinton nije usepo da ga obori na kolena, no uspeo je. Verovatno Lemp nije bio dovoljno mlad da istraje, da se suprotstavlja.

Ejb Klinton je omekšao i šerifa Lempa.

— Meni nije potreban momak koji ovuda juri i viče — rekao je trgovac konjima već posle nedelju dana, pošto je Lemp stigao u grad. Poslao je Olegera da razgovara sa novim šerifom.

Tako je to počelo. Dežmekasti kauboj je stalno dolazio, pretio šerifu, ponašao se prema njemu kao gazda.

U početku ga je čuvar zakona izbacivao napolje, ali je vremenom njegov otpor popustio.

Iako više ne mlad, šerif Lemp je imao izuzetnu energiju kada je istrajao pune tri godine.

Sada su njegove snage bile na izmaku.

Opet se taj razmetljivi gonič kra-ve pojavio i pozivao ga. Način na koje je Oleger to činio bio je nedvosmisleno drzak i izazivački.

— Izlazi, konačno, Lemp, inače ću ja doći po tebe!

Šerif navuče šešir na čelo, steže grčevito usne, sakupi sve rezerve energije, pa onda sigurnim koracima, samouverenog izraza lica i uspravljen otvori vrata i izađe na mali trem.

Nije delovao naročito jako ni si-

gurno kada se pojavio. Iako je govorio glasno, osećalo se da više ne poseduje snagu koju je nekada imao.

— Šta se deres, Oleger?

Bile su to uvek iste reči, koje su ova dva čoveka izmenjivala. Građani više nisu morali ni da slušaju, a ipak su znali o čemu se razgovara.

— Ti si zadržao mog prijatelja Bendiksa, Lemp! Šta ti pada na pamet? Bendiks je veličanstven momak i ti nemaš prava da ga zadržavaš samo zbog toga što je popio koju čašicu više i ugasio žed!

Ovog puta je bio u pitanju Bendiks. Pre toga su bili u pitanju Džims, Dons, Džem, Hari ili svejedno ko.

— Fanadi je uvredio jednu ženu — odgovori mu šerif.

To nije bilo nešto naročito. Olegerovi prijatelji su činili uvek iste prekršaje i ništa im nije smetalo da noć-dve prespavaju u ćeliji.

— Slušaj me dobro, Lemp! Ovo je moja poslednja opomena. Ako još jednom jedini put budeš zadržao nekog od mog prijatelja, biće gužve. Je li ti jasno? Ti ljudi rade teško i naporno, dok ti kao skitnica tuma-raš okolo, njuškaš i uhodiš i optu-žuješ. To bismo mi, slobodni građani ovog grada, morali da sprečimo!

Šerif Lemp je zatvorio oči. Znao je na pamet svaku reč, koju je Oleger izgovarao.

— Mi te nismo zvali, razumeš li? Nama ne odgovara što si došao ovamo i ometaš nas da slobodno živimo. Ako se sada jednom jedinu reči budeš usprotivio, sasuću ti zube u grkljan.

Lemp se okrete. Ova vrsta pretnje bila je nešto potpuno novo.

Kauboj ga je gledao iznenađeno.

— Hej, šta sad to znači? Jesi li možda poludeo? Okreni se odmah ovamo i slušaj šta ti govorim, inače će biti gužve.

Džems Lemp je još uvek držao oči zatvorene. Uvredljive reči pogadale su ga kao udarci štapa po leđima.

— Bedno njuškalo! Sada je izgleda i tebi dosta. Kao što je uostalom i meni i mojim prijateljima i svim ljudima već tri godine dosta. Uvuci tu svoju pseću glavu u povijena ramena i gubi se! Nestani, pre nego što se naljutim!

Džem Lemp je i dalje stajao na tremu. Bio je to tužan prizor videti ga kako stoji bez reči, kao prikovani, i trpi uvrede.

Tri duge godine podnosio je Clintonova maltretiranja i sada je sve prevršilo. Ovo je bila kap u prepunoj čaši.

Konačno se pokrenuo. Lagano je prišao vratima kancelarije, otvorio ih i ušao unutra i ne zatvorivši vrata.

Sedam pari očiju pratilo je svaki njegov pogled. Sedokosi prodavac Džoni Logan u Milerovoj trgovini gotovog odela, Mabel Ofterdej krojačica, čija se kuća nalazila tačno preko puta šerifske kancelarije, Kid Donovan, kovač, koji je stajao na vratima svoje radionice.

Posmatrala je scenu i Elen Brink, domaćica, koja je sa korpom krenula u kupovinu, zatim sveštenik Bliker. Ni mladom stolaru, koji je radio na prvom spratu gradske večnice, nije ništa promaklo. Sve je posmatrao i Zein Baring, sedamnaesto-

godišnji momak, koji je upravo poslova u dvorištu doktora Kleja.

Sedmi posmatrač je bio kauboj Oleger.

Protekao je pun minut, a onda je kauboj potrčao napred, popeo se uz stepenice i ostao da stoji na otvorenim vratima šerifske kancelarije.

— Hej, ti kupiš svoje prnje! Ideš li konačno?

Šerif lagano okrete glavu i reče preko ramena:

— Da, odlazim.

To iznenada kao da više nije bilo po volji kauboj.

— Hajde izlazi napolje! Prođi pored mene.

— Moj konj je u dvorištu.

— Tvoj konj? Misliš na onu ragu koja stoji pod onim trošnim krovom u dvorištu? Zar to kljuse hoćeš da povedeš? Ne dolazi u obzir. Neka ta crkotina ostane ovde. Lako se može desiti da se na izlazu iz grada skljoka pod tobom i da pristojni građani još imaju posla.

Lemp je do te mere bio demoralisan da je samo procedio kroz zube:

— Treba li, dakle, da idem pešice?

— Da i to odmah! Inače ću te ja potprašiti.

Džem Lemp je i ovo poniženje pretrpeo. Doista je krenuo pešice. Prošao je pogrbljen glave, uvučene u ramena, pored Olegera.

Najgore od svega je činjenica što Lemp nije pokazivao želju da se protivi ili bori. Olegera je to teralo iz kože. Gnevno je zamahnuo nogom i udario čuvara zakona tako da je ovaj formalno sleteo sa trema.

Ovoga puta gnev šavlada poniženog. Potegao je kolt. Ma kako da je Oleger brzo reagovao, šerifov metak ga je pogodio kao udarac čekića. Kauboj je uspeo u padu da povuče obarač i smrtno pogodi Lempa, koji je još uvek čučao na zemlji.

Treći šerif iz Klinton Tauna sahranjen je na malom mesnom groblju, smeštenom na istočnom izlazu iz grada.

Niko nije rekao ni reč.

Istina, mnogi bi imali šta da kažu na to. No, građani Klinton Tauna su o svemu tome govorili između svoja četiri zida, u svojim kućama, tamo gde su bili sigurni da ih niko neće čuti.

—O—

Džoe Kornil, četrdesetsedmogodišnji guverner savezne države Dakota držao je pred sobom spisak od preko dvadeset imena čuvara zakona i pomno ga proučavao.

Najzad mu se kažiprst zaustavi na kratkom imenu: Sem Vig.

— Gordonel — uzviknuo je guverner.

Sluga uđe u luksuzno nameštenu radnu sobu.

-- Da, ekselencijo? — upitao je sedokosi čovek, koji je nekoliko godina u ovom kraju služio kao oficir.

— Koliko daleko se odavde nalazi Flud Stoun?

— Flud Stoun? — Gordon nije odmah shvatio. — Di li to vaša ekselencija možda misli na mali gradić na severoistoku?

— Baš na njega.

— Pa, od Sijuks Fela mora da ima dobrih četiri stotine milja.

— A loših?

Ordonans se uzdržano osmehnu.

— Pa, vaša ekselencijo, moglo bi se dodati još pedeset milja.

— U tom slučaju je suviše daleko da bi taj čovek dolazio ovamo.

— Taj čovek? Da li možda govorite o šerifu Vigu?

— Baš o njemu.

— Šta to smerate s njim?

— Tražim čoveka za Klinton Taun, preko, u pokrajini Vali.

— Za ime neba! Vi hoćete da premestite šerifa Viga u onu pustinju, gde su već trojica čuvara zakona otišla bogu na istinu.

— Moraću! Tom gradu je potreban šerif. Osim toga, nemojte zaboraviti da je Vig običan šerif, a da će u Klinton Taunu zauzimati položaj oblasnog.

— I četvrti grob čuvara zakona.

—O—

Nedelju dana kasnije poštanska kočija, koja je saobraćala na liniji između Dejvil Leika i Fred Deila, zaustavila se na jednoj stanici da bi uzela odmorne konje.

Starac, koji je skidao amove sa konja, došapnu vozaču.

— Da nisi možda krenuo gore, u Flud Ston?

— Moram tamo!

— Onda budi oprezan, jer je tamo u poslednje vreme došlo do velike gužve. Braća Haring pokušavaju da šerifu Vigu otežaju život. Juče je bilo pucnjave i na ulicama.

Danas pre podne sam od jedne skitnice čuo da okršaji ne prestaju.

— Hvala na savetu — reče vozač.

Guverner, koji je čuo svaku reč, proturi glavu kroz prozor.

Stari ga pogleda, a onda iznenada uzviknu:

— Svevišnji, pa to je guverner!

Doel Kornil side iz kočije.

— Znete li nešto više pojedinosti o događajima u gradu.

— Ne baš mnogo ekselencijo. Ta braća Haring se već odavno razmeću u ovom kraju. No, od kako je šerif Vig ovde, ne uspeva im baš mnogo. Pošto neko mora da popusti, došlo je i do pucnjave.

— Znete li možda krajnji ishod?

— Ne. Ima tri brata Haring, a šerif Vig je sam. Pošto je okršaj nastavljen i danas, ništa se ne zna pozdano.

Krajnji ishod borbe nije bio poznat ni kada je sedokosi vozač poštanske kočije poterao zapregu glavnom ulicom Slud Stouna. U prvom trenutku je u širokoj prašnjavoj ulici bilo sasvim tiho. Onda je iznenada odjeknuo pucanj. Zatim još jedan.

Poluobavijen oblakom barutnog dima, izašao je iz prolaza između dveju kuća jedan čovek i kao tigar se našao u jednom skoku na ulici. Odmah se bacio u stranu. Revolver se ponovo oglasi.

— Izlazi napolje momče! — povikao je oštro.

Na to jedan čovek izađe ispod trema, kao iz mišje rupe.

— Ruke u vis! Visoko, sasvim visoko!

Čovek, koji je izašao ispod trema,

spremono poslušao, dok mu drugi priđe sa revolverom i razoruža ga.

— Tako, zabava je završena! — rekao je, gurajući ispred sebe razoružanog čoveka prema maloj drvenoj kući, koja se nalazila malo uvučena između dveju velikih radnji.

— Igra je završena! — ponovi guverner. — Ko je pobedio?

Vozač se okrete prema svom uvaženom putniku i promrmlja:

— Čini mi se da ćemo to odmah saznati. Ako su Haringovi pobedili, nastaće urnebes galama, jer će hteti da proslave svoju pobedu. Međutim, ako je pobednik Vig, ostaće sve mirno.

Čovek, koji je iz ovog okršaja izašao kao pobednik, imao je dvadeset i četiri godine i bio visok, koščat, oštih crta. Nosio je sivi šešir širokog oboda, plavu košulju i smeđi prsluk. Sive farmerice padale su mu preko teksaških čizama sa visokim sarama. Nosio je široki opasač, sa revolverom iznad desnog bedra, oružjem koje je odlučilo ovaj sukob.

U glavnoj ulici Flud Stona bilo je tiho. Guverner dade vozaču znak. Poštanska kočija nastavi put. Kada su stigli do dvojice ljudi, ponovo su se zaustavila, a guverner je proturio glavu kroz prozor.

— Da li je neko od vas dvojice džentlmena možda šerif Vig?

Čovek oštih crta, koji je drugog čvrsto držao za mišicu, okrete glavu.

— Moje ime je Vig. Šta hoćete od mene?

Guverner se jedva primetno osmehnulo.

— Ja se zovem Kornil. Džoe Kornil i dolazim iz Sijuks Fela.

Na licu čuvara zakona se ni jedan mišić nije pomakao.

— Jeste li vi guverner?

— Da.

— Molim vas, sačekajte trenutak!

Moram ovog momka ovde da odvedem kod njegove braće u ćeliju. Posle toga ću morati da potražim lekara, jer je ovaj ološ ranjen.

Guverner je video da je levi šerifov rukav natopljen krvlju.

— I vi, izgleda, niste izašli iz ovog puškaranja neozleđeni, šerife?

— Nije značajno, gospodine. Za nekoliko minuta ću biti slobodan i stojim vam na raspolaganju.

Guverner je gledao za njim.

Prokletstvo, to je momčina! Takav treba da je šerif u ovoj državi, u ovoj pokrajini: snažan, žilav, ponosan, samouveren i nepokolebljiv. Sve te osobine Sem Vig je posedovao.

Kako je samo morao da zarađuje hleb, svojih 45 dolara! Sa glavom u torbi!

Tačno sedam minuta kasnije izašao je iz kancelarije. U međuvremenu je stavio iza katanca trećeg Haringa, pozvao lekara, pa čak i sastavio kratak izveštaj, kako mu vreme i pojedinosti ne bi iščezli iz sećanja. Pošao je prema poštanskoj kočiji bez žurbe.

Kornil, koji se u međuvremenu osvežio pivom, gledao ga je zamišljeno.

— Vi, ne nosite zvezdu, mister Vig?

— Nemam je više, ekselencijo. Braća Haring su mi je preksinoć pri napadu ukrali. Tvrde da su je bacili u potok. Kada budem imao dovoljno strpljenja, izvući ću od njih na kom mestu su je bacili.

— I onda ćete je tražiti?

— Ne preostaje mi ništa drugo.

— Pustite to, mister Vig. Imam ja za vas novu zvezdu.

— Novu zvezdu?

— Da, i to veliku zvezdu Vig. Mesto oblasnog šerifa je slobodno i ja sam vam ga namenio.

— Gde? — prekide ga mladi šerif nestrpljivo.

— U pokrajini Golden Vali.

No sada na šerifovom licu nije igratio ni jedan mišić.

— Ne mislite to valjda ozbiljno, ekselencijo?

— Na protiv, Vig, krajnje ozbiljno!

Vig prsnu u smeh.

— Tamo neko ima čudnu maniju da groblje puni čuvarima zakona.

— Tako nešto.

— Vi verujete da tamo dole baš ja nedostajem?

— Baš vi Semjuele Vig.

Šerif klimnu glavom, skide šešir i obrisao znoj sa čela.

— Pa vi najbolje znate, a i ja nemam izbora.

Guverner odmahnu glavom.

— Ne, mister Vig, nisam u mogućnosti da vam dopustim da birate. Moram tamo da pošaljem dobrog šerifa. Vi biste, naravno, sada mogli da mi kažete da su šerif Logan iz Rapid Sitija, Vogam iz Gran Forka i Haron iz Sijuks Fela, dobri, ugledni čuvari zakona.

— Da, ekselencijo, to bih mogao da kažem. Ali ono su suviše velika gospoda, a ja sam samo mali bedni Sem Vig iz još bednijeg Flud Stona i ne mogu da se merim s njima.

— Ne bi trebalo da tako govorite, mister Vig — opomenu ga guverner.

— Ne bi trebalo, ali sam to rekao, jer je sušta istina.

— Ne sasvim, šerife. Kada bih hteo da izvučem šerifa Vogama, išlo bi znatno teže, jer on sedi u svom gradu punu deceniju i očistio je svoje mesto od razbojnika.

— Zato što je istrebio Džardine, znam.

— Vi bar to ne smete potcenjivati. Dej Džarvin je imao sedamdeset članova bande.

— Znam tu priču, ekselencijo — prekide ga mladi čovek oštro.

Guverner ga odmeri ispitivački.

— U stvari bi trebalo da se lju-tim na vas, Vig, ali to neću učiniti. Niste me pustili da kažem do kraja. Mislim, kada bih, na primer, povukao Vogama u Klinton Taun, bilo bi moguće da se time stare rane ponovo ozlede. Mislim, na mir koji sada vlada u Grand Fortu. To je međutim mir zahvaljujući baš šerifu, kao što je u Dodž Sitiju mir zahvaljujući Vajatu Erpu.

— Poređenje vam baš nije najbolje ekselencijo — primeti Sem Vig. — Vajata Erpa bi se mirne duše mogli poslati u razbojničko gnezdo, kao što je Klinton Taun, a da se lupeži u Dodž Sitiju ne usude da nešto pokušaju.

— Ovde stvari stoje drugačije. Mi nemamo Vajata Erpa. No, imamo vas, Sem Viga. Vi ste za ljude još neispisana knjiga, mladi ste.

Šerif se zagledao guverneru pravo u oči.

— Čovek upravo pomisli da je svoj sopstveni gospodar, a onda ga iznenada podsete da je u stvari samo mali sluga.

— Ne, mister Vig, vi niste sluga. Oblasni šerif je i te kako svoj gospodar. Morate da razumete da je neophodno da postoji i neka vrsta pokrajinskog oca, da se tako izrazim. Čoveka, koji se o svemu brine. Pomislite samo na mene. Moj, opet da kažem otac, sedi gore u Vašingtonu i brine o mnogo više stvari nego što ja to činim. Rešava krupnije probleme, nego što je imenovanje pokrajinskog šerifa.

Vig je klimnuo glavom, savio cigaretu i kresnuo šibicu, govoreći:

— Ol rajt. Kada treba da krenem?

— Hamarfild će doći sutra ujutro rano...

Bio je to veoma dug put do malog grada Flud Stona, pa sve do dalekog zapada, do pokrajine Golden Vali.

Nebo nad Klinton Taunom bilo je olovno sivo, kada je Sem Vig sa zapada ujahao u grad.

Bio je to grad kao i svi ostali, načinjen od sivosmeđih dasaka, nalik na sanduke. Ništa nije upućivalo na to da je izuzetno surov i veoma opasan, kao što se u pokrajini govorilo.

Vig je iznenada ugledao sa početka uličice mali proplanak, pokriven drvenim krstačama. Poterao je ko-nja uličicom i stigao do groblja. Dugo je posmatrao humke, a onda otkrio na jednom od krstova ime Lemp.

Humka je bila još prilično sveža, no bez ikakvog cveća, što inače nije bio slučaj sa svežim grobovima.

Odlučni Sem Vig kliznu iz sedla, ubra nekoliko poljskih cvetova, koji su rasli uz ogradu groblja, pa ih položi na grob poslednjeg šerifa Klinton Tauna.

Ostao je tu da stoji neko vreme razmišljajući.

Tu je, dakle, ležao njegov pret-hodnik, o kome ništa nije znao osim imena, čovek koji je ovde završio svoj život, kao što su i dva šerifa pre njega.

Čuo je šum iza leđa i okrenuo se. Do groblja je stigao jedan čovek i krenuo uzanom stazom između humki prema šerifu.

— Pa, stranče — rekao je promuklim glasom od duvana i viskija. — Jesi li to posetio nekog rođaka?

Vig skrete pogled i vide zučkas-to, divlje lice kauboja Stiva Olegera.

Sem Vig ga je samo na trenutak odmerio.

Da to gužva već ne počinje? Tek što je stigao u ovaj prokleti grad!

— Ne, to nije moj rođak — rekao je i navukao šešir dublje na čelo. Zatim, je, ne baš naročito nežno, odgurnuo Olegera u stranu i napustio groblje.

Kauboj je gledao za njim užarena pogleda.

„Šta tom momku pada na pamet?“ sinulo je kauboju kroz glavu. „Od-gurnuo me u stranu, kao da sam vazduh, nestašno dete ili pas!“ On-da mu se pogled zaustavi na cveću koje je ležalo na humki.

Prokletstvo! Bio je to Lempov grob! Sada je i na njemu ležalo poljsko cveće.

Oleger, koji je stranca primetio u glavnoj ulici grada, radoznalo je

krenuo za njim. Uostalom, sledio je svakog stranca, jer je imao naređenje da ispita šta ljudi traže u ovom gradu.

Abraham Klinton, pogrbljen pod teretom godina, još uvek je gledao na grad kao da je njegovo vlasništvo i postupao tako kao da postoji pet kuća, koje je on nešto više od dve decenije sagradio.

Oleger je gledao za strancem. Pogled mu je bio prikovan za snažnu priliku mladog čoveka, njegova široka ramena, odlučno držanje i nemarnost kojom mu je desna ruka visila niz telo.

Ma koliko strančev hod bio nemaran, ruka mu se u hodu stalno nalazila na dohvat revolvera, što čoveku, kakav je bio Stiv Oleger, nikako nije moglo da promakne.

— Hej, momče! Kuda su to namumio?

Vig je već stigao do male kapije, otvorio je i prišao svom konju. Kada se vinuo u sedlo, bacio je pogled u pravcu kauboja.

— Jesi li ti nešto kazao, burazeru?

Olegeru je gotovo zastao dah.

— Da li sam nešto rekao? Čoveče, ti mora da si umobolan! U tom slučaju gledaj da što pre odmagliš odavde! Takvi nam, naime, uopšte ne mogu biti potrebni.

— Meni se čini da ih ipak ima u gradu.

Oleger poblede.

— Šta si hteo time da kažeš?

— Teško shvataš, burazeru.

Vig povuče uzde. Upravo kada je njegov ridan hteo da krene, video je kako se Oleger saginje, uzima buket cveća sa humke, gnječi ga i baca.

Bez ikakve žurbe Sem Vig zaustavi konja, kliznu iz sedla i vrati se na groblje.

Kauboj je stajao raskoračen i preprečio mu put. Zadenuo je palčeve za opasač, na kome su visila dva teška revolvera. Glavu je malo zabacio i žmirkajući posmatrao strapca.

— E, pa sad sam doista radoznao.

— Ne bi trebalo da budeš, buazeru. To nikome nije donelo koristi.

Vig se saže, podiže cveće sa puteljka i vrati ga na humku.

Kada je Oleger hteo da se sagne i ponovo skloni cveće sa groba, Vig ga dokopa za mišicu. Šerif ga pogleda ledeno.

— Cveće ostaje na groblju, kauboju.

Oleger ga je gledao netremice.

— O! — uzviknuo je.

— Da.

Na to Oleger razvuče usta i prsnu u grohotan smeh.

— Ti si doista luckast.

— Nemoj to reći još jednom, kauboju, inače ću ti sabiti sve zube u grlo.

Sem Vig napusti sada groblje i vinuvši se u sedlo baci još jedan pogled prema humci.

Kraj nje je stajao Stiv Oleger i posmatrao ga sa krajnjim nerazumevanjem, zbunjeno.

Šerif nastavi da jaši lagano prema glavnoj ulici. Nije ništa znao o ovom gradu. Bolje rečeno, gotovo ništa. Znao je da je šerif Lemp pao u revolverskom dvoboju. Da se borio sa izvesnim Olegerom. Prema navođenju svedoka, šerif je prvi potegao oružje. Ranije je čuo i za ime

Ejba Klintonu, koji je trebalo da bude predsednik opštine u Klinton Taunu. Kakva slučajnost da predsednik, a i sam grad nose isto ime?

U to Vig ugleda s leve strane ulice ogromnu otvorenu kapiju, nad kojom se nalazila velika tabla „Klintonova trgovina konjima”.

Opet Klinton!

Vig je kratko pogledao u unutrašnjost dvorišta i spazio malog, porgrbljenog čoveka sa ogromnim žutim šeširom na glavi. Čovek je na čudan način držao desnu ruku na leđima, kao da samog sebe podupire. Uzane pantalone stvarale su upravo smešan kontrast sa neprirodno velikim stopalima malog čoveka u iznošenim crnim čizmama.

Vig skrete pogled i vide na desnoj strani krčmu.

Iznad male neugledne građevine bila je prkosno pričvršćena tabla: „Golden Vali” salun.

Bilo je toplo. Šerif je prevaleo dug put i nagutao se prašine, tako da ga je sada mučila užasna žeđ.

Poveo je svog riđana do prečke za vezivanje konja i prebacio uzde preko trošne grede. Zatim se lagano popeo na trem.

— Hej! — čuo je Olegerov povik s kraja poprečne ulice.

Vig nije okretao glavu. Gurnuo je krila pomičnih vrata i stupio u staru krčmu.

Lokal je izgledao prazan. Iz mračnog ugla začu se hrapav muški glas.

— Hoćete li nešto da pijete?

Sem Vig zastade.

— Da.

— U tom slučaju morate da sačekate četvrt sata.

— Zbog čega?

— Zbog toga što je Ed Bringer otišao u polje.

— Da li je Ed krčmar?

— Da.

Šerif je upravo odlučio da napusti krčmu, kada u nju stupi Oleger. Krupna kaubojeva prilika zapremila je ulaz. Vig pođe prema vratima.

Oleger nije ni pomišljao da mu oslobodi prolaz. Šerif zastade na korak ispred njega.

— Ti imaš neke čudne navike, burazeru. Prvo trčiš za nepoznatim ljudima i slediš ih do groblja, a onda ideš za njima u krčme. Gотово da pomislim da ispod tog tvog šešira nije sve u najboljem redu.

To je za Olegera bilo suviše. Dозvolio je na groblju da ga ovaj stranac zbuni. Sada, međutim, to neće dopustiti.

— Slušaj, momče! Ti si počeo ovde prilično komotno da se ponašaš. Zar nisi obećao da ćeš uhvatiti maglu?

Vig malo obori glavu, tako da je sada kauboja posmatrao ispod oboda šešira.

— Ne mogu da se otmem osećanju da si ti momak koji traži kavgu. Međutim, za taj posao bi mogao da potražiš drugog partnera.

Ponovo je gurnuo Olegera u stranu i izašao na trem.

Dve kuće dalje otkrio je, nešto uvučenu šerifsku kancelariju. Verovatno je ne bi prepoznao, da u produžetku zgrade nije primetio dva prozora sa rešetkama, što je nedvosmisleno ukazivalo da se radi o zatvoru.

Otvorio je vrata. Zapahnuo ga je neprijatan, memljiv zadah.

Ostavio je vrata otvorena i prošao kroz malu kancelariju, a zatim otvorio vrata prema dvorištu.

Kakvo dvorište!

Odmahujući glavom, Sem Vig je posmatrao majušni kvadrat zemlje, koji je ovde šerifu služio kao dvorište.

Ova Amerika mora da je prilično mala, kada oblasnom šerifu u pokrajini Golden Vali može da obezbedi samo deset ili najviše dvadeset jardi za dvorište.

Zar ovo dvorište nije na neki način upućivalo na položaj koji šerif ima u ovom gradu. Bilo je beznačajno, smešno malo i sabijeno.

Kada se okrenuo, ugledao je senku koja zaklanja vidik prema ulici.

Oleger! Šerif mu priđe odlučnim koracima.

— To mora da je iscrpljujuće, burazeru.

— A to što ti ulaziš u sve zgrade i tako se ponašaš kao kod kuće, to je bezobrazluk. Napred, izlazi odavde, inače ću te izbaciti!

Sem Vig nipošto nije bio kavgađija. Trebalo mu je prilično da bi počeo da dejstvuje.

— Hajde, burazeru! Idi kući! Tvoja draga žena te sigurno već čeka na popodnevnu kafu.

Popodnevna kafa! Po Olegerovom mišljenju za jednog kauboja je to veoma uvredljivo. Ko još popodne pije kafu? Stare žene, starci uopšte, ali kauboji nikako.

Iskezio je zube.

— Da te ne smatram ludakom, stranče, udario bih te pesnicom po sred lica.

— Veoma mi je žao momče, ali ja sam potpuno normalan. A sada

gledaj da što pre odeš odavde, inače će biti šamara.

Šamara! Ova reč ubola je Olegera. Nije više uspevao da savlada bes. Zamahnuo je pesnicom na stranca, koji se s njim tako drsko ponašao.

Šerif nije ovaj udarac dočekao nespremno. Zaštitio se i parirao protivniku, tako da je već u sledećoj sekundi gonič krave izleteo na trem, pogođen pesnicom u bradu.

Kauboj je leteo preko trema i pošto nije imao za šta da se uhvati, sleteo je niz tri stepenice i s treskom pao na ulicu.

Ležao je tačno tamo, na istom mestu, na kome se i nalazio šerif Lemp, pre nego što ga je pogodio smrtonosni metak:

Međutim, to Olegeru nije palo na pamet. Setili su se samo trojica građana Klinton Tauna, koji su imali slučajno prilike da onog kobnog dana vide Lempa kako leži u prašini, a sada su bili očevici kaubojevog poraza. Olegeru je bilo potrebno nekoliko sekundi pre nego što se pribrao. Desnica mu polete prema koltu, ali je stranac već držao svoj revolver uperen.

— Ustaj, Džoni, šali je kraj. Gledaj da što pre odmagliš kući. Moglo bi ti se u protivnom lako dogoditi da se nađeš u mrtvačnici, pre nego što padne noć.

Stiv Oleger se uspravi. Stajao je razrogačenih očiju i otvorenih usta. Nije mogao da shvati. Prosto, u njegovu tvrdu glavu nije moglo da uđe da je on, svemoćni Stiv Oleger, doživeo takav poraz.

To jednostavno nije smeo da ostane poraz!

Načinio je pokret, kao da hoće da

se okrene, onda iznenada izvukao kolt iz opasača i u okretu pucao.

Sem Vig je već bio vratio revolver u opasač. Međutim, uprkos svojoj mladosti, imao je prilično iskustvo sa ovakvim ljudima. Znao je šta kauboj smeru.

Šerifov metak pogodio je Olegera u šaku između palca i kažiprsta. Kauboj je promašio. Metak iz njegovog revolvera zario se nekoliko jardi od šerifa u zemlju.

Sada je ličio na ranjenu, razjarenu životinju. Kolt je ležao kraj njega u prašini. Levom rukom pritiskao je raskrvavljenu desnicu i pogledom, punim neverice, posmatrao stranca.

— To je tvoja smrt, stranče — procedio je.

Vig je napunio ispaljeni metak i vratio oružje u opasač.

— Ti si razmetljivac, momče, a uz to još i glupak. Umesto da se raduješ što si živ i što sam ti prostrelio ruku, a ne glavu, još mi pretiš. Gubi se, dok te nisam olovom poterao.

Gonič krava je stajao na svom mestu kao ukopan i formalno nesposoban da skine pogled sa stranca.

U to je pretrčala ulicu debeljuškasta žena, dokopala ga za levi lakat, pokušavajući da ga odvuče.

— Hajde, Stiv!

Kauboj ga grubo odgurnu.

— Ostavi me na miru! Gubi se odavde!

Žena ga je, međutim, ponovo uhvatila za mišicu i grčevito stezala.

— On će te ustreliti, Stiv, ja to znam.

Uspelo joj je da ga uz velike napore odvuče sa ulice.

Zena je bila Dženi, polusestra kauboja Olegera, takođe zaposlena u Klintonovoj konjušnici.

Kada je ulica ostala prazna, Sem Vig se vratio u kancelariju. Nije bilo sumnje da je prvu rundu u Klinton Taunu rešio u svoju korist.

Koliko je rundi bilo u Klinton Taunu? Koliko ih je šerif Lemp morao da izdrži za tri godine svog službovanja?

Džems Lemp nije imao ni jednu jedinu ovakvu rundu, ali je istrajavao pune tri godine, što mnogo znači. Semjuel Vig je, međutim, bio isuviše mlad da bi mu u tom trenutku veličina Lempove upornosti nešto značila.

Razgledao je skromnu kancelariju.

Sve je bilo pokriveno debelim slojem prašine. Pauci su se širili po ormanu, a veliki miš protrčao preko dasaka, kada je otvorio vrata prema ćelijama.

Bilo je to doista poslednje što je dosada video da služi šerifu bilo kog grada kao mesto za rad i smeštaj.

Tri ćelije su imale, istini za volju, vrata s gvođenim rešetkama, ali bi se svaki malo jači čovek mogao bez velikih muka sam da oslobodi iz ovog zatvora.

Bilo je to prvo što je hteo da uredi. Odmah se dao na posao.

Iznenadeni građani čuli su udaranje čekića u zatvoru, a onda su ubrzo zatim ugledali samozvanog gospodara grada, Abrahama Klintona, kako izlazi iz svoje kapije i poigrbljen ide prema šerifskoj kancelariji. S mukom se popeo na trem i stao pred vrata kancelarije. Za tre-

nutak je zastao kao ukopan, a onda zabacio glavu i viknuo kreštavim staračkim glasom.

Mladi šerif je čuo poziv, ali nije obraćao pažnju na njega.

Klinton je sačekao još pun minut, a onda načinio pokret kao ptica grabljivica i još jednom uzviknuo.

Pošto ni ovog puta stranac nije hteo da se odazove, zamahnuo je štapom, ukrašenim srebrnom drškom i počeo besno da lupa o ovratak.

— Stranče! Do sto đavola, izlazi napolje!

Tek tada Sem Vig prekide posao, obrisa ruke o pantalone i pojavi se na vratima.

Starac ga ledeno odmeri.

— Šta radite ovde, čoveče?

Sa ove četiri reči pozdravio je Ejba Klinton svog novog šerifa. To da je stranac bio novi šerif, koga je vlada postavila, znao je pouzdano.

Jedino što mu nije bio poznat dan dolaska novog čuvara zakona i njegovo ime. Činjenica da je ovog puta sve bilo obavljeno u priličnoj tajnosti, takođe mu nije promaklo. Odlučio je da što pre, tim bolje novajlija bude postavljen na svoje mesto. Ni jednog trenutka nije promenio mišljenje da je i ovaj šerif, kao uostalom i njegova tri prethodnika, suvišan u ovom gradu.

Sa svoje strane Sem Vig je takođe dobro znao ko stoji pred njim. Znao je to, uprkos oskudnim podacima i obaveštenjima, koje mu je guverner dao. Ipak nije propustio da mu skrene pažnju na starog Klintona.

— Čudan je tip taj starac — pomenuo mu je guverner. — Verovat-

no nije ljubazan čovek. Ja ga ne poznajem. Ne treba zaboraviti da je veoma mnogo učinio za grad i celu pokrajinu. Znam da je moj prethodnik, pokojni Drenton, imao namenu da pokrajinu na neki način prepusti starom. Međutim, u Vašingtonu su iz nekih, meni nepoznatih razloga imali nešto protiv.

To je bilo sve što je guverner rekao mladom šerifu o osobenjaku i tiraninu Abrahamu Klintonu.

I to je mladom šerifu bilo dovoljno. Slutio je da će u ovom čoveku imati zakletog neprijatelja. Nije bilo prvi put da ljudi koji su osnovali neke gradove nisu zatim našli snage da idu u korak s vremenom i razvojem postajali veoma neprijatni i neuračunljivi, a često čak bivali i podstrekači mnogih nereda i nemira.

Kada je ugledao starčevo lice, bilo mu je sve jasno. Ovaj čovek mora da je isklesan od granita. O njegovu tvrdoću su se slomila prethodna tri šerifa.

— Ja sam Ejb Klinton — rekao je tako, kao da je samim izgovaranjem svog imena saopštio strancu da je gospodar ovog kraja.

— Moje ime je Vig.

Starčeve već pomalo mutne plave oči sevnuše.

— Vig? Sem Vig, možda?

— Raduje me što ste upoznati — uzvрати mu šerif.

Klinton međutim nije bio upoznat, ali je vrlo vešto prikrrio svoje iznenađenje.

Dakle, poslali su mu oštrog Viga. Klinton je bio stalno obaveštavan o svim značajnim događajima u cejoj Dakoti. Prema tome, dosta je čuo

o mladom čuvaru zakona Semu Vigu, koji je mnogim gradovima na severu države gvozdenom rukom zavodio red. Poslednje mesto službovanja bio mu je Flud Stoun.

Baš tog momka su mu natovarili na vrat. Klinton ga je baš tako i posmatrao, kao nekog koga su mu poslali da mu sedi na leđima. Starije je sada bilo jasno da vlada još uvek nije uviđala, niti shvatala šta se ovde dešava i kako predsednik Klinton obavlja svoju službu predsednika opštine.

Niko se za to, uostalom, nije ni interesovao.

Za to vreme Klintonova moć i uticaj su rasli. Postao je neka vrsta nekrunisanog kralja pokrajine Golden Vali.

Sem Vig, dakle! Sinulo je starcu kroz glavu. E pa to će mu skupo platiti. Ono što mu se nije dopalo, bila je činjenica što je baš ovaj Vig tako prokleta mlad. Takvi ljudi najčešće dugo izdrže. Da su mu poslali nekakvog pedesetogodišnjaka, s njim bi mnogo lakše izašao na kraj. Uostalom i mladi momci su se mogli slomiti, samo je bilo važno izabrati pravi način. Iskustvo je pokazalo da se nekada mogu slomiti brže od starijih, ukoliko ovi drugi pripadaju žilavoj vrsti.

Džems Lemp je, na primer, bio vraški žilav. Tek posle tri godine je omekšao. Bio je mekši od sira.

U ovom trenutku predsedniku opštine bilo je veoma teško da zamisli novog šerifa mekog kao sir, gledajući u njegove tvrde, oštre oči. „Uostalom“, pomislio je opet, „takvi su bili i ostali momci kada su došli ovde da nose zvezdu zakona. I ovo-

ga će prema tome brzo proći volja.

— Tako dakle, vi ste Sem Vig. U redu, meni je svejedno. Ja sam predsednik opštine u ovom gradu. Bila vam je dužnost da mi se javite. Niste to učinili. Moram da promislim o tome kako da vas za to kaznim. Osim toga, jednostavno ste upali ovde u kancelariju, a da me o tome ne obavestite. Treće i najgore, drznuli ste se da jednog uvaženog građanina našeg grada napadnete, čim ste došli i to na način na koji to čine razbojnici.

Sem Vig je stajao mirno i zainteresovano posmatrao starca.

Neočekivano mu na licu zaigra gotovo dečaćki osmeh.

— Vi ste nekakav veseljak, predsedniče Klinton. To mi nije rečeno, jer bih sigurno pohitao da vas posetim. I ja sam isto vedar čovek, predsedniče, pa bih sigurno pokušao da se izborim za mir među nama. Konačno, ovamo nisam došao dobrovoljno.

— Niste dobrovoljno — siktao je starac. — Tako dakle? Vas su navodno prinudili. Šta mi napričaste, čoveče! Sada mi je bar jasno sa kakvom vrstom čoveka imam posla. Vi ste jedan lažljivac, što se već potvrdilo za ovo veoma kratko vreme boravka u mom gradu.

— U vašem gradu? — ponovi Sem Vig i oseti kako ga gnev lagano obuzima. — Vi me doista zasmeyavate. Do sada na zapadu nigde nije bilo uobičajeno da se novi šerif javlja predsedniku opštine. U Dakoti, pre svega, nas dvojica imamo veoma malo zajedničkih poslova. Vi imate svoje dužnosti, a ja svoje. Ja sam

ovde, to znate i time je stvar gotova. Što se tiče onog momka, koga sam razvukao po njušci, ako je on ugledan građanin vašeg grada, predsedniče, veoma sam zainteresovan da upoznam one druge, koji to nisu. Prijatno!

Okrenuo se i vratio u kancelariju.

Ejb Klinton je pobledo kao sveže okrećeni zid.

— Vig! — viknuo je glasno. — Dolazite odmah ovamo! Imam još da govorim sa vama.

— Izaberite neki bolji dan, Klinton — uzvрати mu novi šerif iz kancelarije. — Možda će sutra padati kiša, pa ću biti bolje volje. Danas sam prilično nestrpljiv prema osobama kakvi ste vi!

Klinton se okrete na potpeticama i ugleda mnoge građane na prozorima i vratima. Zamahao je štapom prema suprotnoj strani ulice.

— Šta piljite, šonje jedne? Gle, gle ko je tu! Naravno, Džefri, bedna pijanica, koja mi još duguje šezdesetak dolara. Na prozoru besposličići i Džon Hjuston, otac trinaestoro dece, koji mi još uvek nije platio zemlju, na kojoj leži njegova trošna koliba. Naravno, tu je i Emil Sander mešač brašna, koji mi još uvek duguje novac.

Na to se na vratima kuće na suprotnoj strani ulice pojavi čovek. Izgledao je tako, kao da se tog trenutka valjao u brašnu.

— Čemu te uvrede, mister Klinton? To što vi javno i glasno govorite, nije uopšte istina. Ja vam ne dugjem ni jedan jedini probušeni cent. Onih sedamdeset dolara, koje sam pre pet godina jednom od tebe pozajmio, vraćeni su uz interes i

uz interes na interes. Odavno već. Klinton je bio još bleđi.

Evo šta mu je onaj Sem Vig već navukao na leđa! Samo što je stigao u grad, odmah je stekao istomišljenike, koji su sledili njegov primer.

Klinton je besno mahao štapom.

— Ti, pogani crve iz brašna, operi se prvo ako hoćeš da razgovaraš sa mnom. To što mi duguješ tek će se videti! Ako se sada odmah ne izgubiš, narediću da ti sutra zatvore pekaru. Tvoj hleb je inače vlažan i rdav. Ne kupuju ljudi bez razloga radije kod Gandrija. Ti stalno zakaš...

Bila je to tako podmukla laž, da pekar nije znao šta da odgovori.

Klinton je bio u svom elemetu. Zamahivao je štapom, vikao i pretio.

— Pogana varalice! Šta se to u-suđuješ? Da mi ovde na sred ulice govoriš takve laži. No umeću ja da te kaznim za to. Bedni crve iz brašna, lup...

— Tišina! — zagrme glas iza predsednika opštine.

Ovaj se trže kao da ga je neko ošinio bičem. Kada se okrenuo, ugledao je ledene oči Sema Viga.

— Šta vam pada na pamet? — rekao je muklo.

Šerif nabra obrve.

— Budite ljubazni, pa ne urlajte ispred mojih vrata, Klintone. I ne postupajte s ljudima na tako uvredljiv način.

— Bravo! — uzviknu pekar. — Bravo, mister Vig.

Klinton je stajao kao okamenjen.

Dakle, tako su krenule stvari. Moraće što pre moguće da potraži po-

moć. Ovaj čovek je doista opasan. Daleko oštrije od sve trojice svojih prethodnika.

Snažan drhtaj protrese starčevo telo.

— To ćete mi platiti, Vig — siktao je. Onda se okrenuo i prostrelio pekara pogledom.

— Još ćemo razgovarati, Sander! Džim Gandri će se radovati kad bude čuo. Ionako mu se stalno žale na tebe. Nemoj da uobražavaš da možeš tako da se ponašaš prema uvaženom građaninu.

— Šerife — uzviknu pekar. — Vi ste, zar ne, novi šerif u ovom gradu, mister Vig?

— Svakako!

— Onda zahtevam od vas da zapamtite ono što je ovaj čovek upravo rekao. Pretio mi je, kao i svakom u ovom prokletom gradu. Mnogi ljudi su zbog njega otišli odavde. Nikako ne može da se privikne na pomisao da...

— Sander — uzviknu sada predsednik, sav zelen u licu. — Šta ono bi s tvojom vrlom ćerkom? Zar si to, bedni lupežu, već zaboravio?

Nesrećni lekar obori glavu na grudi. Okrenuo se i bez reči šmugnuo u kuću.

Opet ono što mu je učinila Mija, njegova jedina kći. Ubila je svoje rođeno dete, jer je otac deteta napustio. Istina, nikada nije bilo dokazano da je ona to učinila. Čak je za vreme suđenja uporno poricala. Međutim, sudija je osudio na devet godina prinudnog rada. Izrekao je takvu presudu, uglavnom zbog toga što ga je predsednik na to prinudio, govoreći da hoće čist grad i da ne trpi u Klinton Taunu ubice.

Otac malog tronedelnog novorođenčeta, nađenog iza šupe, bio je jedan od Klintonovih ljudi, četrdesetogodišnji konjušar Edi Amerson.

Kada je mrtvo dete nađeno, Amerson je iščezao iz grada, ali je, na iznenađenje svih, došao na suđenje kada je krivica Mije Sander već bila potvrđena.

Sada je osamnaestogodišnja devojka sedela u logoru II ozloglašene robijašnice Seskateva u Koloradu. Izdržavala je kaznu za ubistvo, koje čak nije ni počinila.

Ubica deteta se zvao Edi Amerson, što je Klintonu bilo poznato. Prevejani lisac iskoristio je tu okolnost da od svog konjušara načini ono što je hteo.

Amerson je od tog vremena postao njegov verni sluga. Gazda mu je išao na ruku prilikom suđenja i svu krivicu bacio na nesrećnu pekarevu ćerku.

Klinton je tada rekao glasno, kako bi svaku eventualnu sumnju o saučesništvu skinuo sa sebe, da ne želi da se u gradu o tome strašnom događaju ikada više govori.

Ovoga puta, međutim, bio je veoma razgnevljen i sam je o tome progovorio prvu reč. Pred celim gradom je glasno bacio nesrećnom ocu istinu u lice. Svoju istinu! U tom trenutku mu se činilo da je to jedini način da učutka pekara. Pokazalo se da je bio u pravu.

Međutim, u tom trenutku u Klinton Taunu je bilo pet ljudi više koji su počeli da sumnjaju u ispravnost osnivača grada i predsednika.

Ne treba zaboraviti da je još uvek bilo građana, koji su bili uvereni u ispravnost ovog čoveka. Ostav-

ljao je na njih snažan utisak svojom samouverenošću, gordošću i bogatstvu. Takvih je ljudi, doduše, iz dana u dan bivalo sve manje. Broj im je opao naročito u ovom trenutku.

— Idite konačno kući, Klintone — reče šerif, ne obazirući se na prisutne građane.

Predsednik naglo okrete glavu.

— Šta vam pada na pamet, Vig? Kako to razgovarate sa svojim pretpostavljenim?

— Već sam vam jednom kazao da mi niste pretpostavljeni. Naviknite se, konačno, na to. Nemam volje da vam svakih deset minuta ponavljam istu stvar.

Klinton je stajao na stepenici trema i očima zamućenih od gneva posmatrao mladog čoveka.

— U početku sam imao nameru da vas samo oteram odavde i da time završim stvar. Sada se međutim sve izmenilo, Vig. Vi me ne poznajete. Proigrali ste svaku šansu kod mene.

Semjuel Vig se podboči i prsnu u grohotan smeh.

— Šta mislite, predsedniče, koliko ja dajem na to? A sada se povucite, Klinton!

— Treba da se povučem? — besneo je starac. — Čekajte samo! Vi me još ne poznajete.

Mladi šerif nije hteo da dozvoli da prećuti ovako otvorenu pretnju.

— Mogu da mislim, Klintone, da je onaj uvaženi građanin, koji me je malo pre dočekao u gradu, jedan od vaših slugu. Ali, koliko da se odmah razumemo: ja sam šerif. Ko mene uvredi, uvredio je zakon.

— Zakon! Zakon! — rugao se trgovac s konjima. — Šta se nas tiče vaš zakon!

— To nije moj zakon predsedniče, to je zakon. Vaš i moj. Postoji samo jedan zakon, mister. Bilo bi veoma dobro kada to ne biste zaboravili.

— Zaboravio...

— Ah, vi to uopšte niste ni znali? — prekide ga Vig. — U redu, nije važno, jer sad znate. A sada dalje od moje kancelarije! Imamo još dosta posla.

— Posla? Kakav bi to posao bio?

Mladi šerif ga prezrivo odmeri.

— Pošto budem okončao rat sa miševima i paucima i doterao prozore tako da kroz njih nešto mogu da vidim, dovešću i ćelije u red. To je jedan veoma važan posao.

— Tako — starac ga podozrivo odmeri. Smatrate dakle? Onda ću vam nešto reći, Vig! Te ćelije nam nikada nisu bile potrebne.

— To me ne čudi. U Klinton Tau-nu nema zatvorenika i nema ranjenih. Ima samo mrtvih, a njima, naravno, ćelije nisu potrebne.

— Šta to treba da znači? — uzviknu Klinton.

— Malopre sam bio na groblju. Tamo leže tri čoveka, koja su ovde nosila zvezdu. Nijedan od njih nije dočekao starost.

— Zvezdonosci nikada ne ostare.

— Čujte, Klinton, taj izraz za čuvare zakona su izmislili lupeži. Za predsednika opštine ne postoje zvezdonosci. Savetovao bih vam da ni to ne zaboravite. A sad odlazite.

Vig se okrenuo. U tom trenutku starac se stvorio kod njega. Doko-

pao ga je za rukav, povukao, a zatim munjevito zamahnuo štapom. Teška srebrna kugla pogodi Viga u glavu.

Šerif je stajao ošamućen. Pre nego što je uspeo da se zaštiti i odbrani, težak štap još jednom zafijuka kroz vazduh i ponovo ga pogodi u glavu.

Sem Vig je još uvek bio na nogama.

Ošamućen, podsvesno je zamahnuo pesnicom, ali je trgovac uspeo da izbegne udarac.

Mladi šerif je stajao, zanoseći se, dok mu se starac podrugljivo smejao.

To je bio moj prvi odgovor, dečko! Gledaj da ga zapamtiš. Gledaj takođe da što pre nestaneš, pre nego što se pridружиš ostalim zvezdonoscima. U Klinton Tau-nu nećeš ništa postati.

Šerif je posmatrao pogrbljenog starca, koji se drznuo da ga udara štapom. Reč zvezdonosac ga je trgla i pomogla mu da se povрати. Neočekivano brzim koracima stvorio se ispred starca, izbio mu štap iz ruke, dokopao za jaku i naglo privukao. kao.

— Šta ste se to drznuli, čoveče!

— Pustite me — vikao je starac.

Vig ga je tresao tamo-amo, kao džak.

— Stari, izlapeli razmetljivče! Trebalo bi sada da vas pretučem tako da bi vam i običan sanduk bio prevelik. Ali vi znate sasvim dobro da ja to bez velike nužde ne mogu učiniti.

— Pustite gazdu — odjeknuo je grub Olegerov glas preko ulice. Sta-

jao je na suprotnoj strani i držao pušku na gotovs. Levo i desno od njega stajali su ljudi, koji su držali ruke iznad revolvera.

Vig podiže glavu.

— Samo pucaj kauboju! Ja ne bih bio prvi šerif kome ti ugrožavaš život.

— Šerif — upita Oleger zbunjeno, jer još nije bio upućen ko je nepoznati.

— Da — javi se sad stari Klinton. — On je Sem Vig. Došao je ovamo jer je bolesno slavloljubiv. Verovatno ovaj momak želi da postane drugi Vajat Erp. Da mu zato nedostaju sve potrebne osobine, moraće od nas da sazna.

— Pustite odmah gazdu! — oglasi se visok čovek u crnom odelu. Lice mu je bilo tamno — boje masline, a oči nalik na ćilibar. Šešir mu je bio crn, a i košulja, marama, pantalone i čizme. Iste boje bili su revolveri i opasač. Lice mu se jedva razaznavalo od crnine.

Sem Vig pogleda ispitivački čoveka u crnom, a onda gurnu Klintona ispred sebe. Starac se spotakne niz stepenice i pade na ulicu. U padu je izvukao iz džepa deringer i uperio ga na čuvara zakona.

Šerif je već držao svoj kolt na gotovs.

— Sklanjaj tu igračku, Klintone, inače ćeš biti prvi mrtvac u ovom lepom danu.

Onda se obratio ostalima.

— Malo pre sam video dosta praznih mesta na groblju.

Oleger proguta pljuvačku i pogledom odmeri rastojanje od šerifske kancelarije. Nije bilo sumnje: revolverski metak ga je mogao ovde na

mestu, gde je stajao, sigurno pogoditi.

Nešto sasvim neuobičajeno dogodilo se u Klinton Taunu: sedmoro ljudi spustilo je oružje, jer ih je jedan jedini čovek na to naterao.

— Moje ime je Sem Vig — rekao je mladi čuvar zakona. — Od danas sam ja šerif ovde u Klinton Taunu. Nemam nameru da se pesničim, niti ogledam revolverima sa građanima ovog grada. Naravno, ako na to budem prisiljen, moraću. Dakle, od vas samih zavisi šta će se ovde dešavati. Meni se ipak čini da bi bilo bolje da se zajednički brinemo o razbojnicima, koji ugrožavaju stoku na pašnjacima i sve nas ovde u gradu.

Bilo je nekoliko ljudi, koji su u tom trenutku pomislili da je Vig u pravu. Međutim, niko od njih se nije džep kaputa, ustao, otresao prašinu usudio da to glasno kaže.

Ejb Klinton je vratio deringer u sa crnog kaputa, pantalona i šešira, zatim se, podupirući se štapom, uputio hramajući prema sredini ulice. Tu je ostao da stoji. Okrenuo se i rekao:

— Vig, vi ste pravili račun bez krčmara. Nećete ostati ovde. Nama nije potreban čovek koji će doneti nemir u grad. Gotovo tri decenije u mom gradu vladao je mir, a sada evo nemira. Vi nam nipošto niste potrebni. Ja sam vam svoj prvi pozdrav izručio na vašu gvozdenu glavu i prema tome...

Na to visoki Vig odlučnim koracima pođe takođe prema sredini ulice i zastade pred starcem.

Ljudi na suprotnoj strani ulice, koji su svom gazdi pritekli u po-

moć, stajali su kao okamenjeni. Ostali, koji su pritajeni iza zavesa pratili šta se dešava na ulici, zanemeli su od užasa.

Sem Vig ispruži ruku, dokopa starca za grudi i podiže ga od zemlje.

Moćni Ejb Klinton je odjednom izgledao beskrajno smešno, dok je mlatarao rukama i nogama po vazduhu.

— Ne bi trebalo da tako mnogo govorite, predsedniče — reče mu šerif oštro. Naglo je otvorio ruku, a Klinton pao u prašinu.

Da se pogledom može ubijati, čuvar zakona bi sada sigurno pao mrtav u prašinu pod pogledom starog Klintona. Ovaj se bez reči uspravio, podupro desnicom leđa i odhramao prema svojoj radnji.

Ljudima u Klinton Taunu bi bilo jasno da je Sem Vig potpisao sam sebi smrtnu presudu. Kada Ejb Klinton ništa više ne kaže, onda za njega i nema više šta da se govori — došao je trenutak da dejstvuje.

Niko u Klinton Taunu ne bi bio spreman da položi na život mladog šerifa ni jedan jedini probušeni cent.

—O—

Već uveče istog dana je smrtno uvređeni gospodar grada hteo da likvidira Semjuela Viga. Taj zadatak namenio je Blifu Džekobsu.

Crni Džekobs je stupio u Klintonovu službu pre sedam godina, u trenutku, kada mu je jedan zakleti neprijatelj ozbiljno ugrožavao život.

Pripadao je onoj vrsti ljudi, koji sami sebi postavljaju životni zadatak da stanovništvo, koje se u Sjedinjenim Državama tih godina veoma brzo umnožavalo, proređuje uz pomoć dva revolvera. Džekobs je bio poreklom iz Ostina u Teksasu, sin stolara, koji je sa trinaest godina dečaku iz susedstva metkom izbio oko i tako dospao u popravilište u Luizijanu. Sa petnaest godina je pobegao odande i otada krstarao po dalekom zapadu. Sada je imao dvadeset i tri godine. Već je bio ozloglašen. Brz na revolveru, uspevao je uvek da zaradi ne samo za život, nego i da priušti sebi i neke druge stvari. Tako je, na primer, jahao divnog ždrepcu, koga brat bratu ne bi dao ispod tri do četiri stotine dolara. Nosio je dva revolvera ručne izrade, iz čuvene radionice Džona Kolta. Svaki od revolvera vredeo je bar 70 dolara. Pušio je skupe „virdžinija“ cigare, duge dvadeset inča i upotrebljavao parfem koji je bio koliko skup, toliko i neprijatan, pa mu je pored ostalog koristio da drži ljude na rastojanju.

Stalno je nosio tanke crne rukavice, a iz leve manžetne visila mu je crna marama, čiju svrhu niko nije mogao da odgonetne.

To je bio Blif Džekobs, koji se, u stvari, zvao Blifton Džekobson ali je zbog raznih prestupa, koje je počinio u toku poslednjih osam godina, promenio ime. Takvog čoveka je gospodar pokrajine Golden Vali odabrao da likvidira novog čuvara zakona.

Klinton je stao pred revolveraša i govorio, bacajući značajne poglede na Olegera i braću Ferkas, koji su stajali naslonjeni na dovratnik:

— Koliko da ne bude nesporazuma, Blif, vi ne treba da ubijete tog čoveka. Radi se samo o tome da ga dovedete u red. Ne mogu u svom gradu trpeti čoveka koji ne ume da se ponaša. Vi sigurno shvatate, zar ne? Obavite svoj posao temeljno.

Šta je tim rečima Ejb Klinton podrazumevao, bilo je svakome prepušteno da pretpostavi. Džekobs je to shvatio na svoj način.

Stari Klinton je na primer mislio: ako ga ti ustreliš, ja ću tebe na vešala.

Takav kraj ovom revolverašu, u svakom slučaju, ranije ili kasnije nije ginuo.

Džekobs je inače suviše dugo bio kod starca. Znao je suviše, za razliku od ostalih, pre svega od ograničenog Olegera, bio je prevejan i opasan.

Tražio je stalno sve više novaca, čim bi obavio neki zadatak bilo kakve prirode. Bilo da otera nekog farmera, koji je Klintonu smetao, ili učutka nekog građanina. Svejedno, prohtevi su mu bivali sve veći.

Takvi ljudi nisu mogli da ostanu dugo u službi Abrahama Klintona.

Pre jedanaest godina je sličnu sudbinu doživeo Grej Ferguson: otputovao je u pakao sa omčom o vratu. Pet punih godina je ovaj revolveraš štitio svom gazdi leđa i suprotstavljao se svim njegovim pravim i tobožnjim neprijateljima. On da je jednog dana hteo da se oženi lepom En, koju je Klinton namenio svom sinu Elvisu. Time je zapečatio svoju sudbinu. Klinton se lično pobrinuo za to da zbog jednog puškaranja, u koje ga je sam uvalio, bude obešen.

Što se Džekobsa tiče njemu je još pre godinu dana odredio sličnu sudbinu. Ljudi, kao što je Oleger, bili su daleko upotrebljiviji i korisniji.

Ukoliko Džekobs bude ustrelio šerifa, onda će ga on, Klinton, obesiti zbog ubistva i time ubiti dve muve jednim udarcem.

— Dakle, sve sam vam objasnio. Izazovite ga i sredite. Nikad više ne sme da ispali ni jedan metak. Jeste li shvatili?

Džekobsu se činilo da je razumeo svog gazdu. Nije primetio zloradi, podmukli izraz na starčevom licu.

—O—

Bilo je nešto posle sedam uveče, kada je Blif Džekobs izašao u glavnu ulicu i glasno pozvao Sema Viga.

Šerif je odmah izašao. Prepoznao je u Džekobsu Klintonovog čoveka i podozrivo ga odmerio.

— Šta hoćete?

— Moje ime je Džekobs, Blif Džekobs. Pretpostavljam da ste već čuli za mene. Ja sam taj koji je Ajka Helmera i Džefa Delisa izbacio iz čizama.

— Šta hoćete? — ponovi šerif oštro.

— Izađite na ulicu. Čuo sam da ste me ismejavali.

— Od koga ste to čuli?

— Stiv Oleger mi je to saopštio.

— Je li to onaj momak, kome sam jutros malo sabio zube?

Na to se oglasi Oleger. Posmatrao je scenu iza pritvorene kapije. Kada je čuo šerifove reči, izleteo na

ulicu i počeo pesnicom da maše preteći.

— Sabio zube? Sačekaj, Vig, za nekoliko minuta nećeš više palacati prokleti pacove.

Sada je mladi šerif shvatio šta se ovde dešava.

Ejb Klinton mu je poslao revolveraša, koji je tobož od nekoga čuo da ga je šerif uvredio i sada je došao da se sveti. Zapravo, tražio je izgovor za dvoboj.

— Ne morate svakoj budali verovati, Džekobs. Idite vašem gazdi i poručite mu da ja uopšte nemam nameru da se ogledam sa revolverašima.

Ovog puta šerif Vig nije mogao tako lako da se otrese izazivača. Blif Džekobs je bio iskusan i snalazio se u takvim situacijama.

— Žao mi je, Vig, što moram da vas razočaram. Ne odustajem od svog izazova. Ili možda prihvatate da vas nazovem kukavicom?

Crvenilo gneva obli lice mladog čuvara zakona. Na žalost, nije bio dovoljno iskusan da izbegne ovako jevtin trik. Jedan Vajat Erp sigurno ne bi potegao revolver na ovakav izazov. Uspeo bi da se izvuče. Međutim, Vig nije mogao više da se obuzdava. Teškim koracima stupio je na ulicu.

— Šta se dogodilo, Džekobs? Zbog čega hoćete da umrete?

Revolveraš se isceri.

— Ko kaže da hoću da umrem, Vig? Vi ste taj koji će još danas biti mrtav.

— Na žalost, tek će se znati kasnije ko će ležati u mrtvačnici. Prokletstvo, slutio sam da će danas još jedan sanduk biti isklesan.

Preko revolveraševog lica prelete senka. Konačno, nasuprot njemu nije stajao bilo ko. Vig nije bio nepoznat šerif i sigurno vešto barata revolverom.

Nek sam đavo zna koliko je moćak brzoruk.

I on, Džekobs, može da ima loš dan. Takve loše dane imali su konačno i drugi ljudi, čuveni revolveraši Hikok, Gordan, Grej i ostali. Kako bi se inače objasnilo što ih je bez obzira na to koliko su bili brzoruki neprijateljski metak pogodio.

Ono što se revolverašu posebno nije dopalo, bila je apsolutna neustrašivost kojom je Sem Vig prihvatio nametnuti dvoboj. Postavljalo se samo pitanje da li je do te mere siguran u svoju brzu ruku, ili je pak fatalista, pa i ovakve situacije prima mirno, bez nervoze.

Džekobs to nije mogao da zna. Osim toga, revolveraša nisu toliko brinuli brzi ljudi, koliko protivnici jakih nerava. Ovi drugi su svojom izuzetnom sigurnošću u odlučujućem trenutku umeli i te kako da nadoknade nedostatak brzine.

Uostalom, zar nije poznato da najveći strelci uz brzorukost poseduju i čelične nerve? Nije isključeno da ih i ovaj Sem Vig poseduje! Nije smeo da se prepušta ovakvim mislima, jer je u ovom trenutku sve bilo prekasno.

Kada je sreo ledeni šerifov pogled, pozeleo je da stoji bilo gde na ovom svetu, samo ne sedam jardi ispred mladog šerifa.

Da li je Vig to primetio? Moguće, jer je upitao tiho:

— Šta je, Džekobs? Hoćeš li još malo da razmisliš? Ja tebe nisam nazvao kukavicom.

— Ne! — zaurla revolveraš koliko da samog sebe ohrabri. — Po-teži! — rekao je žustro.

Semjuel Vig, međutim, nije makao s mesta, niti pokrenuo ruke. I dalje je hladno odmeravao svog protivnika.

— Treba da potegnš, lupežu! — vikao je Džekobs.

Onda se dogodilo nešto krajnje neočekivano. Sem Vig krenu u susret svom izazivaču.

— Stoj! Ostani gde si! — vikao je Džekobs.

Vig je nastavio dalje. Kada je došao do revolveraša, prilepio mu je takav žestok šamar, da se ovaj okrenuo oko sopstvene osovine.

Pre nego što se ošamareni povratio, čuvar zakona se vratio na svoje mesto.

— Tako, burazeru, a sad možemo da nastavimo!

Džekobs je piljio u njega, još uvek ne shvatajući šta se to odigralo.

— Prokletstvo, Blif, ovaj te je udario — urlao je Oleger sa kapije.

— Ti da zavežeš svoju razmetljivu njušku — breću se šerif na njega. — U protivnom ću doći tamo i dokrajčiti ono što sam jutros započeo.

Nije se ni okrenuo, a Oleger je već izvukao revolver iz opasača. To je u magnovenju učinio i Džekobs.

Dva metka poleteše u pravcu gde je samo trenutak ranije stajao šerif. Refleksnim pokretom bacio se na zemlju. Još u padu povukao je obarač ne vadevši revolver iz futrole.

Veliki revolveraš klonu na ko-

lena, a skupi kolt mu iskliznu iz ruke.

Za to vreme Sem Vig je začuđeno posmatrao kauboj, koji je pucao na njega.

Oleger je, istini za volju, još uvek držao revolver u ruci, ali je uplašen prizorom, koji je pružao Džekobs na kolenima, odustao od daljeg pokušaja.

Vig ustade, pođe prema Olegeru, istrže mu revolver iz ruke, a zatim ga pogodi desnom pesnicom po glavi. Kauboj se samo skljoka.

Mladi šerif je dobio dve prve runde u Klinton Taunu.

Postavljalo se pitanje koliko rundi će imati ova borba.

Blif Džekobs nije bio mrtav, ali je nosio metak u grudima.

Sedokosi lekar Alberson se mučio više od pola sata da mu izvuče komad olova iz grudnog koša. Ljudi u gradu su ubrzo saznali da revolveraš neće umreti, ali da će zauvek ostati bogalj, bolestan...

—O—

Lica bledog kao pergament, stajao je Abraham Klinton iza zavesu u dnevnoj sobi i gledao na ulicu, gde se pre dva sata održao dvoboj.

Prokletstvo, kako se samo ovaj Sem Vig izvukao iz pakla i sredio Olegera i Džekobsa!

Džekobs je dakle bio likvidiran, a Oleger već po drugi put poražen. Šerif je ponovo izvojevao pobedu.

Starac je stajao kao otrovni pauk i ispružio svoje mršave ruke, grčevito stežući zavesu.

— Odzvoniće ti uskoro, Sem Vig.

Na to se čulo kucanje i bleđa, pegava devojka uđe u sobu. Imala je možda dvadeset jednu godinu, ali je delovala tako da su je ljudi mogli smatrati i znatno mlađom i znatno starijom. Bila je užasno ružna. Bezbojna retka kosa visila je u bičevima. Oči su joj bile velike i tamne, nos mali, usta mesnata i ružna. Možda, u stvari, i ne bi delovala tako neprijatno da joj koža nije bila žuta i masna, a pogled pakostan i zao. Odbojan, neprijatan utisak samo su povećavale haljine, koje je nosila: siva, bezoblična haljina od platna visila je na telu kao džak. Velike iskrivljene cipele, podvrnute na gore, izvirivale su ispod širokih skuta haljine.

Klinton se okrenuo i ljutito je odmerio.

— Ti? Šta tražiš ovde? Zar ti nisam zabranio da po danu silaziš? Prokletstvo, treba da ostaneš u svojoj sobi gore!

Devojka je ostala da stoji na vratima i prekrstila ruke na grudima.

— Da, zabranio si mi, oče.

— Nemoj mi reći još jednom: oče. Ja sam za tebe, mister Klinton.

— Kako ti kažeš, oče.

Na to joj starac priđe. Disao je isprekidano od uzbuđenja i gneva.

— Slušaj me, Ester! Ako samo još jednom po danu budeš sišla dole, zaključaću te.

— To činiš u svakom slučaju.

Trgovac konjima odmahnu glavom.

— Ne, tvoja soba do sada nikada nije bila zaključana.

— Soba nije, ali vrata prema stepeništu jeste. Pegi, stara aljkuša, opet je zaboravila da ih zaključa.

Klinton obori pogled.

— Šta hoćeš? Zar ne vidiš da imam dovoljno briga...

— Sa novim šerifom, zar ne? — U očima nesrećne devojke pojavi se čudan plam, a na žućkastom licu izbiše crveni pečati.

— Zaveži! — podigao je štap.

Devojka nije uzmakla.

— Samo udri, kao što si i šerifa udarao. Možda moja glava neće izdržati, možda ću biti mrtva, konačno mrtva.

Klinton je zapužio uši.

— Odlazi Ester, odlazi brzo!

— Ne!

Starac spusti ruke uz telo i pogleda devojku s nevericom.

— Danas kao da su svi poludeli.

— Sada hoću da ostanem dole, oče.

Klinton steže pesnice tako da su mu zglobovi pobledeli. Gledao je devojku preteći.

— Nemoj tu reč da ponoviš još jednom, inače ću se zaboraviti!

— Oče! Oče! Oče!

Krici su se razlegli po celoj kući.

Abraham Klinton je posiveo kao pepeo. Od užasa je ispustio štap i pružio ruke prema devojci.

Već u sledećem trenutku ruke su mu klonule kao posečene niz telo. Oborio je glavu na grudima.

Šta mu je sudbina donela! Umes-to sina, pre dvadeset i jedne godine mu je mršava Suzan Ambarster rodila ovu bleđu, pegavu, ružnu devojku. Iz pukog očajanja je rančer Ejb Klinton dole na jugu u Oklahoma Sitiju pronašao u siro-tištu jednog šestogodišnjeg dečaka i usvojio ga. Za ljude u Dakoti bi-

la je izmišljena priča da Klintonovo dete do tada šest godina živelo u Oklahomi, kod njegove sestre.

Tako je ovaj tvrdokorni ponosni čovek stekao sina. Čerku niko nije pominjao, kao da je mrtva. No ona je ipak bila tu i stalno je podsećala starca na svoje postojanje.

Sada, dok je stajao potpuno očajan, osetio je nežan dodir po glavi.

— Oče!

Podišla ga je ledena jeza.

— Ne nazivaj me tako! Znaš veoma dobro da sam te usvojio da bih tvojoj pokojnoj majci učinio po volji. Onda, kada je bila teško bolesna, veoma je žudela za malom devojčicom...

Ester reče zamišljeno:

— Često sam o tome razmišljala, oče, zbog čega si to učinio. I zašto me nisi oterao onda, kada je majka umrla. I o tome, naravno, da li je sve to istina.

Oči trgovca Klintona su gnevno sevale. Zamahnuo je pesnicom.

Ester ga je gledala mirno, smešeći se bez straha. Starac se gotovo uplaši kada je video taj pogled.

Ona je posedovala mnoge osobine, koje su Elvisu, mekušcu, nedostajale: hladnokrvnost, neustrašivost, samouverenost.

Došlo mu je da sam sebi počupa kosu od očajanja. Usvojeni sin je bio njegova kobna greška, ali nije mogao nazad. Njemu je trebalo da ostane sve. S druge strane, rođena kći je bila užasno ružna i još uz to posedovala je sve osobine, koje njoj kao ženi nisu odgovarale.

— Odlazi, Ester! Odlazi mi sa očiju pre nego se dogodi neka nesre-

ća — vikao je, a oči gotovo da su mu ispale iz duplji.

Devojka je izdržala i ovaj napad i ostala da stoji mirno.

— Oče, reci mi istinu: jesam li ja usvojeno dete?

Klinton je iznenada zabacio glavu. Izgledao je kao ludak. Na Esterino užasavanje rekao je žustro:

— Ne, ti nisi usvojena, ali ja se stidim činjenice da si ti moje rođeno dete!

Samrtničko bledilo razli se po licu nesrećne Ester. Lagano se okrenula i izašla napolje.

Starac je stegnutih usana gledao za njom, a onda je promrsio:

— Kad bi bila mrtva, kad te ne bi bilo...

Ali ona je bila tu — ružna, odbojna Ester Klinton.

Bio je tu i žilavi šerif Sem Vig!

Dan još nije bio okončan. Mrtvački sanduk od smeđih dasaka, koji je ležao pokriven prašinom kod pogrebника Harimana, pokazao se potrebnim još pre nego što je ponoć otkucala...

Klinton je napustio kuću i krenuo širokim dvorištem.

Iza prostranih štala nalazila se kuća za konjušare i ljude koji su dolazili sa ranča da obave poslove u gradu.

Bleda mesečeva svetlost činila je sve predmete avetinjskim. Klinton je ostao da stoji pod velikom nastrešnicom za kola. S desne strane su mu se nalazila velika kola sa arnjevima, a s leve laka dvokolica, koju je često iznajmljivao.

Starac je motrio u pravcu štala, iz kojih je još dopirala bleđa svetlost fenjera.

Prošlo je deset minuta.

Klinton izvuče sat iz džepa, otvori zlatni poklopac i pri mesečevoj svetlosti pokuša da vidi brojčanik.

Nekoliko minuta do deset.

U štali su fenjeri bili ugašeni, a odmah zatim se čulo metalno škljocanje reze.

U dvorištu su se začuli koraci. Uskoro je čovek izašao iz senke štale i izašao u mesecom obasjani deo dvorišta. Bio je to čovek malog rasta, krivonog, pogrbljen, izuzetno dugih ruku, kao u majmuna. Kad je prolazio pored dvokolice, stari Klinton se pojavi pred njim kao da je iznikao iz zemlje.

— Breston!

— Gazda?

Čovek očigledno nije bio suviše uplašen. Verovatno mu je trgovac češće priređivao slična iznenađenja.

— Pođi sa mnom!

Klinton je pošao napred. Uputio se prema velikom ambaru, koji je zatvarao jedan od dvorišta. Kada je stigao do ambara, otvorio je vrata i stupio unutra. Breston je išao za njim.

U ambaru vladao je mrkli mrak. Dva čoveka su se tek posle nekoliko minuta navikli na pomrčinu i polako počela da naziru obrise oko sebe.

Breston je u tom trenutku pomislio da u mesečevoj svetlosti ima nečeg užasno hladnog i zastrašujućeg.

— Hteo sam da te podsetim na Džubal Daringtona — prekide stari tišinu.

Breston se trže kao da ga je ujela otrovnica.

— Gazda! Pa vi ste obećali...

— Tiho, obećao sam, tačno je...

Pre mnogo godina, kada je odgajivač ovaca Džubal Darington odbio da napusti pokrajinu, Klinton je naredio svom slugi da tog čoveka učutka.

Ni tom prilikom ubistvo nije pominjao.

Međutim, poslušni sluga je svog gospodara drukčije shvatio i ubio ovčara nožem.

Od tog doba pauk u ljudskom obličju Abraham Klinton držao je slugu u rukama.

— Zašto me baš danas na to podsećate gazda?

— Zbog toga što je danas tačno devet godina od tog dana.

— Nije tačno, gazda. To se dogodilo u januaru, a sada je leto.

— I onda je bilo leto.

— Ali ja znam tačno da...

— Umukni, zaboravniji si od stare crnkinje u kuhinji.

Ponovo je zavládala grobna tišina u ambaru. Prvi je progovorio stari ucenjivač:

— Od tada nikada ništa nisam tražio, Breston.

— Ja sam savesno obavljao svoj posao gazda. Dirindžao sam kao konj. Još i dan danas sam poslednji od svih momaka u štali, iako to po svojim godinama ne bi trebalo da budem.

— Gluposti!

Breston umuče. Osećao je da mu se sprema nekakva nevolja.

— Nikada od tebe nisam tražio ništa posebno.

Sluga nije mogao da se obuzda:

— Šta biste još mogli da zahtevate od mene, mister Klinton? I onda sam izvršio vaš nalog.

Stari uzmače korak. Glas mu više nije ličio na ljudski, nego na šištanje zmiје otrovnice.

— Izvršio moj nalog? Tako ti to, lupežu jedan, predstavljaš? Hoćeš meni da natovariš na vrat ubistvo? Da, da, to je bilo ubistvo.

— Gazda — pokušavao je Breston da se brani.

— Zaveži! Taj zaključak, koji si doneo, potpuno je nerazumljiv i neshvatljiv. Znači, ti si se sve ovo vreme osećao nedužnim?

— Nedužnim ne, gazda — uzmićao je konjušar — ali...

— Ali: šta?

— Sećam se kao da je juče bilo. Verovao sam da činim svoju dužnost sto postupam po vašem nalogu.

Drška srebrnog štapa udari slugu u grudi.

— Da se nisi usudio ni jednom više da takve gluposti govoriš, čoveče! Ja sa tim zločinačkim delom, sa tim ubistvom, nemam ništa. Utuvi to sebi u glavu!

— A zašto ste onda čekali i trpeli me sve ove godine?

Bilo je to vraški umesno pitanje. Ejb Klinton nije žalio da umesto odgovora udari srebrnom kuglom slugu po glavi. Bio je van sebe. Zamahujući, uzviknuo je:

— I to se usuđuješ da me pitaš, razbojnice, bedni ubico? Iz čistog sažaljenja sam te zadržao i dao ti platu i hleb.

— Gazda!

— Umukni! — Ponovo se drška štapa sruči na nesrećnog čoveka.

— Gazda, saslušajte me konačno!

— Treba da čutiš kad ja govorim. Nemoj da smetneš s uma: mom strpljenju je kraj. Neka te samo dokopa taj prokleti čuvar zakona. Konačno, tebe radi je i došao u grad.

Ovakav obrt stvari nametnula je sama situacija.

Klinton nije došao ovamo sa unapred skovanim planom da obmane Brestona da je šerif njega radi došao. To mu je tek sada palo na pamet.

Namera mu je bila sasvim drugačija. Hteo je da nagovori Brestona da ubije šerifa, ali mu je ovo sada dobro došlo i učinio mu se kao daleko bolje.

Konjušar se uplašeno uhvati za usta.

— Zbog mene je došao?

— Tako je! Ja sam nameravao da te i dalje štitim. Niko živi nije saznao za tvoj zločin. Ali, sada pošto sam uvideo kako mi se odužuješ za moju dobrotu, prepuštam te tvojoj sudbini.

Trgovac se okrete i pođe prema vratima.

Čuo je kako konjušar iza njegovih leđa govori.

— Ja ću ga ubiti.

Klinton je zastao kao ukopan. Te reči, koje je ovaj nesrećnik izgovorio, bile su prava muzika za starčeve uši.

Da li je konačno našao stenu, o koju će se žilavi Vig razbiti. Ovaj Džek Breston bio je pravi džin od čoveka. Kada bi nekog napao, prepreke nije bilo. Kao bivo!

Klinton nastavi prema vratima. Pretvarao se da nije čuo njegove reči.

Stvari su se odvijale dobro. Bio je zadovoljan. Podmukao osmeh igrao mu je na staračkom licu.

Nadmeni Sem Vig će imati usko-ro oštru borbu. Ovog puta će za protivnika imati na sve spremnog čoveka, uverenog da nema šta da izgubi. Ovoga puta neće uspeti da izbegne zlu sudbinu.

Njegova radost bila je pomućena kad je ugledao bledo svetlo koje je dopiralo kroz prozor, jedne od soba na spratu. Zastao je i pogledao na gore prema sobi, u kojoj se nalazila njegova nevoljena ćerka, kojoj je želeo da se što pre nađe pod zemljom.

No, svaki put, kad god je pokušao da se oslobodi ćerke, kao na primer, pre mnogo godina, kada je Ester htela da ide u manastir San Hoze u Novi Meksiko i drugi put kada je njegova sestra Emili htela da je odvede kod sebe u Boston, nije to dozvolio. Uvek bi se setio poslednjih reči svoje žene na samrtničkoj postelji. Nekoliko trenuta pre nego što je izdahnula, rekla je:

— Mnogo što šta si loše činio, Ejbl! Popravi to odnosom prema našem detetu, našoj ćerki. Nemoj je odgurnuti!

Znači, ona ga je prozrela, pa ipak je izdržala sa njima dugih trinaest godina.

Sa izrazom mučnine na licu ušao je u kuću.

Sem Vig je upravo izašao iz kuće da načini prvi obilazak po naizgled usnulom gradu.

Samo što je koračio napolje, a za-

čuo je neki čudan šum. Odmah posle toga neka senka se bacila na njega. Osetio je snažan udar i neizdržljiv bol u levoj mišici.

Vig je krajnjim naporom snage zabacio desnu ruku unazad i uspeo da pogodi napadača iz zasede, koji je upravo izmakao. Udarac je bio prilično žestok, tako da je napadač pao i udario glavom o ivicu trema.

Bol je bivao još jači, kada se mlađi šerif nagnuo nad onesvešćenog napadača i uvukao ga u kancelariju.

Drhtavim rukama zapalio je fitilj velike lampe. Kada je svetlost pala na čoveka, Sem Vig je video da pred sobom ima mrtvaca. Prepoznao ga je: bio je to jedan od Klintonovih slugu, koga je video na kapiji, na suprotnoj strani ulice. Šerif ga je posmatrao nekoliko trenutaka, a onda, desnom rukom stežući povređenu mišicu, krenuo napolje.

Kada je lekar pogledao čoveka na podu, odmahivao je s nevericom.

— Breston — promrmljao je. — Ne znam zbog čega je to učinio.

Pošto je previo ranu na šerifovoj mišici, stari lekar je dodao:

— Gađao vas je nožem u srce, šerife. Srećom, promašio je.

— U to ne sumnjam uopšte, doktore.

— Ne biste trebali da sumnjate ni u to da je neophodno da što pre napustite ovaj grad.

Čuvar zakona zabaci glavu i hladno pogleda lekara.

— To neću učiniti.

— Ako vam je stalo do života, mister Vig, onda to morate učiniti.

Šerif odmahnu glavom.

— Vi ne shvatate, doktore. Ne mogu da napustim mesto, na koje sam postavljen. Bila bi to neka vrsta bekstva, izdaje...

— Glupost — tvrdio je stari lekar. Mi više ne živimo u ratu. Zbog čega da stavljate svoj život na kocku? Od kako ste stigli u ovaj grad, nije protekao ni jedan sat, a da niko nije pokušao da vam u najmanju ruku naškodi.

— Pa to tako nekako ispada.

— Dakle, šta vas još drži ovde, šta tražite?

— Možda čoveka koji šerifa Leonida, šerifa Džefersona i šerifa Lempa nosi na savesti.

— Na savesti? — Stari lekar se nasmeje, skide naočari u zlatnom okviru i počeo da ih briše. Dragi, mladi prijatelju, savest celog ovog grada je teško opterećena. Nećete to moći da izmenite. Leonid, Džeferson i Lemp su pali u dvoboju revolverima. U otvorenom dvoboju protiv brzih od sebe. Sva trojica su počela borbu. Prema tome, ništa se ne može iščeprkati.

— To meni, svejedno, veoma zaudara!

— Da, svakako. Pa ipak, ne može da se izmeni. Izveštaji postoje a i izjave svedoka.

Vig spusti glavu.

— Ostajem, bez obzira.

— Prokletstvo, ne mogu da poverujem da to činite zbog velike zvezde, Vig! Za takvog dobrog šerifa će se naći bilo gde slobodno mesto,

mislim slobodno mesto oblasnog šerifa.

— Sigurno. Bar deset. Ali, to ne može da izmeni činjenicu da sam ovamo došao i da ovde treba da останem.

Lekar priđe vratima.

— Da niste možda poreklom iz Irske?

— Odkud vam to pada napamet?

— Zbog toga što imate tako proketo tvrdu glavu, šerife.

Vrata za sedokosim lekarom su se zatvorila.

Vig baci još jedan pogled na mrtvacu, koji je još uvek ležao na podu, a onda pođe za lekarom.

— Šta će biti s Brestonom, doktore — doviknuo je za njim.

— Poslaću vam pogrebника i obavestiti braću ubijenog.

Braću ubijenog? — pomisli Vig. Lekar ni jednom jedinom reči nije pomenuo da je Breston razbojnik i da je pokušao ubistvo.

Tako se dogodilo da je još pre ponoći prašnjavi sanduk stigao u šerifovsku kancelariju, a odatle odnet u mrtvačnicu.

Krivotvori Džek Breston krenuo je na svoje poslednje putovanje.

—O—

U rano jutro sledećeg dana pojavio se Ejb Klinton u kancelariji. Posmatrao je šerifa ukočeno.

— Šta hoćete vi?

— Vi ste ubili Brestona?

Bilo je to više od prebacivanja, optužba!

— Ja sam se branio protiv tog čoveka, Ejb Klinton. Čoveka, koji

mi se podmuklo šunjao iza leđa s nožem u ruci.

— Ol rajt — reče trgovac na šerifovo veliko iznenađenje. — Nećemo se oko toga prepirati. Svuda na svetu ljudi umiru. Nije naša briga da time lupamo glavu.

Kakav prepreden čovek! Hteo je da optereti šerifa osećanjem krivice koju je sam nosio. Međutim, ovakav pokušaj nije imao uspeha. Sem Vig se nije osećao nimalo krivim.

— Žao mi je, mister. Ja ću se ubuduće pozabaviti time zbog čega i kako ovde ljudi gube živote.

Klinton je ličio na pticu grabljivicu.

— To sam i pretpostavljao. Ako to budete činili, onda ćete morati sasvim ozbiljno da razmislite o tome kakvo ćete objašnjenje dati sudiji, kada se ceo grad bude podigao protiv vas. Ljudi govore: Vig je ubio Brestona, on je ubojica!

U šerifovim očima pojavi se opasan plam.

— Napustite moju kancelariju Klinton, ili ću morati da razmišljam o tome na koji bih vas najbrži način mogao da izbacim.

Klinton je ostao da stoji. Nije bio plašljiv.

— Nećete uspeti da izmaknete svojoj sudbini, Vig.

— To je sigurno. Ni vi vašoj, Klinton.

Trgovac se ukoči.

— Da li je to pretnja ubistvom, Vig?

Šerif odmahnu rukom.

— Vi ste duševno oboleli Klinton. Gubite se, inače ću da vas izbacim napolje.

—O—

Sledeći udarac protiv upornog, nepoželjnog šerifa došao je oko jedanaest sati tog prepodneva.

Blif Džekobs je došao pred kancelariju i pozvao glasno:

— Vig!

Šerif stupi na vrata.

— Šta hoćete čoveče? Gubite se odavde.

— Imam jednu tužbu.

Šerif nabra obrve.

— Govorite, ali brzo, nemam vremena.

— Za moju tužbu ćete imati vremena.

— Dakle, slušam vas.

— Hteo bih da podignem tužbu protiv ubice mog prijatelja.

Obrve šerifa su se sve više nabirale, a na čelu između njih usekla se duboka bora.

— Vi ćete me saslušati, Vig, to je vaša dužnost. Moj prijatelj je ubijen. U toku noći upravo se bio uputio kod svoje prijateljice, koja će takođe potvrditi, kada je ovde, to je bilo slučajno na vašem tremu, napadnut i ubijen.

Vig se u dva koraka stvori kraj revolveraša. Ovaj podiže previjenu ruku.

— Šta hoćete? Da me napadnete samo zato što hoću da prijavim jednog ubicu?

Ponovo je mladi šerif bio izveden iz ravnoteže. Zločinačka mašta starog trgovca konjima doista mu je zadavala muke.

Svi su znali da je šerif povređen u levu mišicu i to prilično teško. Pa prema tome može samo još da se brani desnom rukom.

— Hoćete li dakle da saslušate prijavu, ili nećete — promrsi Klintonov revolveraš.

Ovog puta šerif nije imao prilike da mu odgovori.

Sa jugoistoka su nailazila velika kola sa arnjevima i skrenula u glavnu ulicu, a ubrzo za njima još četvoro kola.

Dva čoveka, koja su sedela na kočijaškom sedištu, privukla su sve poglede, čak i pogled revolveraša Džekobsa. Okrenuo je šerifu leđa i posmatrao neobično odevene ljude. Kada je zatim, na sledećim kolima, ugledao devojkicu kako drži dizgine, zaboravio je na svoju optužbu. Sišao je s trema na ulicu.

Sem Vig se okrenuo, prošao kroz dvorište, ušao u šupu i uzeo jednu dasku, sa kojom je krenuo kod firmopisca, čija se radionica nalazila odmah iza šerifovog dvorišta.

— Potreban mi je jedan natpis, mister.

Stari čovek, opasan keceljom umrljanom raznim bojama, pogleda ispod oka, pretvarajući se da ne zna s kim ima posla.

— Šta tražite? — upitao je mrzovoljno.

— Vas, mister, potreban mi je natpis.

— Natpis? — ponovi firmopisac zbunjeno.

— Da, treba na ovoj dasci da ispišete: šerif.

Da li se to u starčevim očima pojavio izraz straha, ili se to Vigu samo činilo? Tek, žustro je odmahivao glavom.

— Nemam vremena. Ni trenutka. Imam suviše posla.

Sem Vig se namršti. Tako dakle,

stoje stvari? I ovaj čovek je zaplašen. Boji se Klintona i njegovih ljudi.

Zbog toga je odlučno dokopao četku, umočio u belu boju i sam ispisao pet krupnih slova.

— Tako! Koliko sam dužan?

— Ništa.

— Pa ja sam, konačno, trošio vašu boju.

— Ne, ništa, samo idite, mister.

— Bez brige, čoveče! Ejb Klinton je preko u svojoj kući. Nije nas video zajedno.

Majstora obli rumen.

— Žao mi je, šerife, — promucalo je. — Bilo nam je jako teško svih ovih godina ovde. Tri godine smo u Klinton Taunu. Kamo sreće da smo nastavili put. Moj sin, grmalj od čoveka, sukobio se sa Klintonom. Zbog toga sedi u Rapid Sitiju, u zatvoru. Od tada smo stalno izloženi maltretiranju Klintonovih ljudi. Život nam je pravi pakao, velim vam. Da nam nisu razbili kola one noći, kada smo hteli da krenemo dalje, otišli bismo sigurno, kunem vam se...

Jedna sudbina, jedan od mnogih u ovom mračnom gradu.

Za vreme dok je šerif bio kod firmopisca i ispisivao slova, preko, u glavnoj ulici, sa prvih kola sišao je čovek. Bio je veoma visok, odeven u crno i izuzetno mršav. Nosio je neku vrstu žute lente preko levog ramena, sve do desnog bedra. U ruci je držao neku vrstu pastirskog štapa.

Prišao je širom otvorenoj kapiji konjušnice i upitao Džekobsa, koji se tu zatekao sa još nekolicinom radoznalaca:

— Gde mogu da nađem šerifa?

Na to se na zgradi, koja se nalazila uz konjušnicu, naglo otvori prozor i na njemu se pojavio Ejb Klinton.

— Šta hoćete od njega?

— Od šerifa? — upita čovek sa kola. — Da niste možda vi šerif?

— Ja sam Ejb Klinton, osnivač ovog grada i predsednik opštine. Šta hoćete?

— Ja tražim šerifa — uzvratí čovek sa blagim osmehom. Zatim je patetičnim pokretom pokazao prema kolima i objasnio: — Mi pripadamo velikoj anglikanskoj crkvi i ovde hoćemo da saznamo božji hram.

Trgovac konjima ga pogleda pozdrivo.

— Šta hoćete?

— Da ovaj grad usrećimo božjim hramom, predsedniče. Zbog toga tražimo šerifa.

— Ne znam šta bi on s tim imao.

— Imam nalog od uprave u Sijuku Felu da se njemu obratim.

— Gluposti — brecnu se Klinton. U ovom gradu samo ja odlučujem.

— Žao mi je, gospodine predsedniče, ali ja se moram držati onoga što mi je zemaljska uprava naložila — objašnjavao je sveštenik uz nedužan osmeh. — Gde, dakle, mogu da nađem šerifa?

— Slušajte me, oče! Zemaljsku vlast za vas u ovoj pokrajini predstavljam samo ja. Zapamtite to, molim vas! Treba da se obraćate samo meni i nikom više. No, nezavisno od toga, nama crkva nije potrebna. Ljudi, koji ovde stanuju, svi su katolici.

— Ali ja nigde ne vidim katoličku crkvu.

— Ona nam nije ni potrebna.

— O, vi verovatno držite mise u gradskoj većnici? U mnogim mestima se tako čini i to sasvim u redu.

— Ne, ne u gradskoj većnici — promrsi Klinton, kome je sveštenikova priča išla na nerve.

— Ne valja u krčmi, kao što sam negde već viđao.

— Ne, ne u krčmi. A sada dosta. Nama nije potrebna crkva, niste potrebni vi, ni bilo ko.

— To ne biste trebali da govorite, gospodine predsedniče. Svako me je potrebna crkva. Pošto ste mi rekli da ste Abraham Klinton moram da zaključim da vi i vaša loza pripadate anglikanskoj crkvi, pa smatram...

— Šta sam ja i šta činim, nikoga se ne tiče. Ni moja loza se nikoga ne tiče. Nastavite put, čoveče. Ovde nam niste potrebni.

— Na žalost, jesmo, gospodine predsedniče. No o tome ćemo još govoriti. Prvo moram da se obratim mesnoj policiji, odnosno šerifu.

Klinton naglo okrete glavu.

— Oleger — zaurloao je. — Vi ćete se pobrinuti da časni otac sa četvoro kola spokojno napusti grad.

Spokojno, kakva podlost!

Anglikanski sveštenik se trže.

— Da li je ovde nekakva gužva u toku? Da nije situacija opasna, gospodine predsedniče?

— I te kakva gužva! Mnogo što šta se opasnog događa. Zato gledajte da što pre i što brže nastavite put.

Klinton je očigledno potcenio misionarski zadatak sveštenika. Ovaj se samo osmehnú i sažaljivo podiže ruke prema nebu.

— Mi smo ovde došli da podignemo crkvu. I zbog toga moramo da ostanemo. Ovde postoji tri stotine pedeset duša, koje pripadaju anglikanskoj crkvi. Zbog njih smo prevalili ovaj dugi put i zbog svih ostalih koje će božja kuća privući. Konačno, nije ni važno kojoj konfesiji pripada crkva. Važno je samo jedno: da hram božiji postoji. U Flinder Felu, na primer, svi ljudi odlaze u katoličku crkvu: anglikanci katolici, jevreji pa čak i dva muhamedanca. Tako dragi bog sakuplja svoje ovčice, ako nema drugog rešenja u jednu kuću. Tako bi moglo uostalom da bude u ovom lepom gradu koji cveta.

— Tako u ovom lepom gradu neće biti — urlao je Klinton. — Oleger, čuli ste šta sam vam naredio!

— Ol rajt, gazda — odgovori kau-boj.

Sveštenik se obazre.

— Onda ću morati da potražim sam šerifa. Svevišnji će mi pokazati put.

Ljudi, koje je u početku ova scena zabavljala, na jednom su osetili sažaljenje prema ovom misionaru, koji je došao da donese mir sa šestoricom konjušara opkoli kola, činilo im se da vide svoju sopstvenu sudbinu.

Da, oni su zatvorenici, sluge ovog Abrahama Klintona.

Iznenada primeti sveštenik na suprotnoj strani ulice na tremu čoveka, koji je u ruci držao tablu sa natpisom šerif.

— Hej, mladi čoveče, možete li mi pokazati put do šerifa? — doviknuo je Semu Vigu.

Ovaj mu mahnu daskom.

— Samo dođite, mister! Ja sam šerif.

Sveštenik Everson je ušao u kancelariju. Vig mu ponudi stolicu. Misionar je ispričao čuvaru zakona kakva ga je namera dovela u ovaj zabačeni grad.

Sem Vig spusti dasku, koja je još jako mirisala na boju i uhvati se rukama za glavu.

— Svevišnji! Pa to je...

— Ne bi trebalo da na taj način pominjete ime božje — opomenu ga misionar.

Mladi čuvar zakona obori glavu.

— Čujte, oče. Ja sam i sam anglikanac i sigurno bih se radovao da grad dobije crkvu. Ali ne sada. Ne još sada, još je suviše rano.

— Nikada nije prerano, sine — uporno je nastavio sveštenik.

— Tačno, ali ovde je prerano. Ovde ni ovozemaljski zakon nije spustio korene, shvatate li? To prvo treba da se obavi. To vam je kao temelj kuće. Tek onda može da se misli na zidove i krov.

— Vaše poređenje je lepo šerife, ali nije tačno. Temelj je vera. Ono što ovozemaljska vlast treba da učini, to je da podigne krov i zidove.

— Bez obzira — Sem Vig je energično odmahivao glavom, a zatim ukratko obavestio sveštenika šta se dešava u Klinton Taunu.

Everson je slušao bez straha.

— To nije ništa izuzetno, mladi prijatelju, velim vam. I u drugim mestima ima sličnih problema.

— Ali to nisu mali problemi, mister Everson, shvatite! Ovde ima ubistava i tuča kao u najmračnije doba na zapadu. Izabrali ste pogreš-

no mesto. Ako danas budete ovde sagradili crkvu, lako se može dogoditi da vam je već sutradan spa-
le.

— Onda ćemo je prekosutra po-
novno graditi — uzvratiti sveštenik,
smeškajući se. — To je naša dužnost
i naš zadatak. To treba vi da shva-
tite.

— Život vaših ljudi može da do-
đe u pitanje.

— To je moja porodica i ona deli
moju sudbinu.

— To ništa ne menja. Uzmite, na
primer, devojk. Ona je tako mlada
i puna života. Šta će ona bez oca i
majke?

— Naša majka je još od njenog
rođenja na nebu.

Mladi čuvar zakona proguta plju-
vačku. Uvideo je da sa sveštenikom
neće lako izaći na kraj. Zbog toga
je procedio kroz zube.

— Prokletstvo...

— Šerife, kako to govorite?

— Izvinite, ali vi ste me doista
zbacili iz ravnoteže. Ništa više ne
mogu da vam kažem izuzev toga da
ste došli prerano. Morate ili nasta-
viti put ili čekati. Svakako morate
čekati.

— Naravno da ćemo rado čekati,
šerife. Strpljenje je najvažnija duž-
nost pobožnih ljudi.

Sem Vig očajan podiže pogled
prema nebu. Protiv ovakvog upor-
nog sveštenika nije znao šta da pred-
uzme.

— Gospodine Everson, ja vas mo-
lim u ime svih dobrih ljudi u ovom
nesrećnom gradu da nastavite put.
Što se mene tiče, možete sačekati
u Amidonu ili Boumenu dok se ovde
ne srede stvari. Sve dok ovaj grad
ne zasluži vas i vašu crkvu.

Sveštenik je odmahivao glavom
i smešio se.

— Ne, šerife, Vig, bilo bi to lako
i nedolično vratiti se kada borba za
gospoda bude okončana...

— To, u stvari, nije borba za gos-
poda sveštenice. To je borba druge
vrste između razbojnika i zakona.

— Vidite, ja sam malo pre upoz-
nao osnivača ovog grada i predsed-
nika opštine. I on će podržati našu
borbu.

Vig je, obaveštavajući se o prili-
kama u Klinton Taunu, namerno
propustio da okriivi predsednika op-
štine za prilike u gradu.

— To doista nema nikakvog smi-
sla — promrmrljao je šerif i oborio
glavu.

Na to mu sveštenik blago spusti
ruku na rame.

— Ni to ne biste smeli da govori-
te, mister Vig. Dogod u nama po-
stoji vera, mora da ima smisla.

Sve priče su bile uzaludne. Angli-
kanski sveštenik nije odustajao od
svoje misije. Sveštenik se sa svojom
porodicom odvezao prema sredini
grada i na jednom placu, gde su
nekada bila dva velika ambara, po-
stavio šatore.

Samo pola sata kasnije pojavio
se u kancelariji Klinton lično.

— Vig, šta vam pada na pamet da
tim ljudima dajete dopuštenje da
postave šatore. Ja vam zabranju-
jem!

— Čutite — zagrme ogorčeni Vig.
— Prvo i prvo, vi nemate šta da mi
zabranjujete, a drugo, ja nikome ni-
sam dao dozvolu da podiže šato-
re.

— Onda idite, pa pogledajte šta
oni tamo bez dopuštanja rade.

Šerif odmahnu rukom i nastavi da briše sto.

— Već sam video.

— I?

— Šta i? Sveštenik Everson ima odobrenje vlade. Šta bih mogao još da preduzmem?

— Jeste li to odobrenje možda videli?

— Da, video sam ga.

— Tako znači, jeste...

— Da i tu se ništa ne može promeniti. Uz odobrenje se nalazi molba, koju je potpisalo 349 građana ovog grada. Ti ljudi su molili da im se sagradi crkva. Prema tome, sveštenik nije ovamo došao slučajno.

Ejb Klinton poblede.

— 349 građana ovog grada, rekoste?

„Protiv jednog šerifa se i moglo boriti”, zaključi Klinton, „ali protiv 349 ljudi, čija imena čak i ne zna, nije bilo izvodljivo”.

Stari trgovac je dobio užasan nastup besa. Činilo mu se da je to ozbiljan napad na njegovu moć. Grozničavo je razmišljao šta da učini. Onda mu je sinulo.

Molba! Mora da se dokopa te molbe, i tako sazna imena svih onih koji su se usudili, ne pitajući njega, da nešto traže od vlade.

Uništiće ih! Sve do jednog!

U svojoj ludoj želji za vlašću, ovaj pogrbljeni starac je mislio da će moći da podjarmi čak i tako veliki broj ljudi.

— Prokleti miševi! Kojoti!

Naglo se okrenuo i bez pozdrava napustio šerifsku kancelariju.

Nekoliko trenutaka kasnije neobičan šum trže mladog šerifa. Skočio je na stolice i istrčao napolje.

Na sredini ulice nalazila se njegova tabla. Ejb Klinton je lično otkinuo i bacio.

Šerif potrča za starim trgovcem i povuče ga za mišicu.

— Jeste li vi skinuli tablu i bacili je, čoveče?

Klinton ga prezrivo odmeri.

— Jesam i to je moje pravo! Niko ne sme da stavlja nikakve natpise ovde bez mog odobrenja. Tu kuću sam ja sazio pre sedamnaest godina. Ne dozvoljavam više da bude šerifska kancelarija. Koliko da vam bude jasno, napustićete je još danas.

Sem Vig je ostao u staroj kući. Ko bi mu u ovom gradu mogao da stavi na raspolaganje neku prostorijsku?

Pre nego što je pao mrak došao je u kancelariju šesnaestogodišnji štal-ski sluga Li Norman.

— Gazda vam poručuje da još danas napustite njegovu kuću.

— Gubi se!

Dečak srete pogled šerifovih očiju i kao bez glave pobeže.

Upravo kada je išao u uobičajeni noćni obilazak grada, Sem Vig ugleda iz daleka plamen.

Kancelarija! Potrčao je natrag. Prednji front zgrade bio je u plamenu. Možda bi još nešto moglo da se spase i učini, kada bi našao nekoga ko bi mu pomogao. Još prvog dana, kada je došao u grad, napunio je vodom obe velike bačve.

Međutim, šta je jedan čovek mogao da učini protiv vatre, ako može da se koristi samo jednom rukom.

Na to se iznenada pojavi sveštenik Everson.

— Napred, Vig! Nemojte stajati kao proštac. Imamo sedam kofa. Prihvatite jednu.

Već četvrt sata kasnije požar je bio ugašen.

Upravo se Sem Vig zahvaljivao svešteniku, trojici njegovih sinova i dvojici vozača, koji su došli s njima, kada se ulicom razleže krik, poziv u pomoć.

— Rut! — uzviknu sveštenik. To je Rut. Napred momci!

Svi su potrčali kao bez glave.

Šerif je stigao prvi do mesta, gde je sveštenik razapeo svoja četiri šatora i uspeo da vidi čoveka, koji je upravo bežao koliko su ga noge nosile.

Oleger! Šerif je uspeo da ga baci u prašinu, jednim jedinim udarcem pesnice.

— Tamo dalje beži još jedan — doviknuo je svešteniku.

Vig je trčao duž šatora i na jednom od njih podigao platno. Ugleđao je staricu kako leži na zemlji.

— Svevišnji! — uplašeno je uzviknuo pa nastavio dalje.

Ispred trećeg šatora klečala je na zemlji mlada devojka. Grčevito je stezala jednu kasetu.

Sem Vig se saže kraj devojke.

— Rut! Gospođice Rut!

Rut Everson je drhtala celim telom, a zubi su joj cvokotali.

— To sam ja, Rut! Šerif.

Tek tada je podigla pogled.

— Bili su ovde... razbojnici... hteli su da ukradu novac...

Novac? Zla slutnja ispuni šerifove misli. Uspravio se i saopštio svešteniku koji je upravo stigao:

— Sve je u redu sa devojkom, oče.

— Rut, dete moje! — Everson steže devojku u naručje.

Vig je sačekao trenutak, a onda upitao:

— Da li je to vaša kaseta sa novcem?

— Da, u njoj se nalazi ono malo novaca koje smo uspeli da uštedimo za ovja put.

— Jesu li vam i papiri tu?

— Kakvi papiri?

— Pa, na primer, molba koju ste mi jutros pokazali. Mislim na molbu koju su potpisali građani Clinton Tauna i tražili od vlade crkvu.

— Ne ti papiri su mi...

Gonjen zlom slutnjom, sveštenik utrča u šator iza devojke i ubrzo se vrati oborene glave.

— Naša druga kaseta je nestala. Svi dokumenti su bili u njoj...

Kad se šerif uputio ponovo u svoju kancelariju i upravo prolazio pored trema krčme, neko ga iznenada pozva.

Odmah se okrenuo i jednim izuzetno brzim refleksnim pokretom uspeo je da izbegne pogodak u glavu. Umesto toga, težak metalni predmet pogodio ga je u desno rame. Udarac je bio tako žestok da mu je desna ruka kao mrtva visila niz telo.

Sem Vig posrćući dođe do stuba trema, onda klonu na kolena. U levoj ruci je držao kolt. Međutim, povređena ruka, sa dubokom ranom od noža, otkazivala je poslušnost. Jedva je držao oružje.

Video je kako se neko šunja sa suprotne strane ulice. Senke. Vigov

kolt se oglasi. Pet puta. Posle toga je u ulici zavládala grobna tišina.

Teško ošamućen, šerif je uspeo da se dovuče do svoje kancelarije. Ušao u nju i odmah stavio rezu.

Mehanički je izvukao vinčesterku iz stalka, napunio je i repetirao uz krajnje napore, a onda se dovukao do sobice, u kojoj mu se nalazila postelja.

Satima je ležao budan. Bolovi su bivali sve jači. Konačno više nije mogao da izdrži u postelji i uputio se, posrćući, prema lekarevoj kući.

Stari čovek je brzo sišao iz spavaće sobe. Uveo je Viga u ordinaciju i brižljivo zatvorio kapke na prozorima. Temeljno mu je pregledao ruku i rame.

— Prokletstvo, to je zlo. Istina, kako mi se čini, ništa nije slomljeno, ali je veoma bolno. Ono što je najgore, nekoliko nedelja nećete moći da se koristite rukom.

Glava mladog šerifa klonu'na grudi.

Gotovo je! Dobovalo mu je u glavi. Gotovo je. Oni su te porazili, onesposobili za borbu.

Šerif, koji više ne može da koristi svoje ruke, je gotov. Svaki deran može da ga baci u prašinu.

— Doktore! — Zabacio je glavu. Oči su mu sevale. — Ja ne mogu da odustanem!

Lekar nabra obrve.

— Šta još hoćete da čekate, Vig? Da sačekate da dođete sa glavom ispod pazuha. Ne, mladi čoveče, gotovo je. Sve je gotovo. Ostaćete nekoliko dana u mojoj kući, dok ne budete u stanju da jašite.

Vig prkosno odmahnu glavom.

— Ne, ja grad nikada neću napustiti dobrovoljno, doktore. Nego da vas nešto pitam. Treba li da vezujem ruku?

— Bilo bi bolje, ali pošto rane nema, nije neophodno.

— Dobro, više mi nije potrebno. Molim vas da čutite. Oni podmukli napadači nemaju pojma gde su me pogodili. Ruka će mi poseti niz telo pored kolta. Niko neće ni slutiti kako sa mnom stoje stvari.

— To je više nego opasno, čoveče.

— Tačno, ali drugog izbora nemam.

Seo je za pisači sto u svojoj kancelariji i s mukom napisao levom rukom pismo, koje je ubacio u poštansko sanduče.

Bilo je oko devet sati pre podne narednog dana.

Kauboj Oleger je stajao ispred štalskog momka Li Normana.

— Hajde, ispričaj mi još jednom ono, što si malo pre trabunjao.

Mladić nesigurno pogleda kauboj.

— Onako je kao što sam vam već rekao, mister Oleger. Šerif...

— Ne nazivaj tog čoveka šerifom. Taj lupež se zove Vig.

— Dakle, mister Vig je sedeo...

— Mister? Ne, reci jednostavno Vig.

— Dakle, Vig je sedeo u svojoj kancelariji...

— On nema kancelarije. Dakle, još uvek sedi preko u kući.

— Da, pisao je. Pola sata kasnije je izašao. Oдавде sa kapije nisam

mogao dalje da ga pratim pogledom, ali vreme koje mu je trebalo da ode i da se vrati, pokazuje da je najverovatnije otišao do pošte.

Oleger opali mladiću šamar.

— Budalo, zašto me nisi probudio?

Li je razmišljao o tome šta se dogodilo kada je jednom ovog gnevnog kaubojja probudio zbog toga što su dva konja pobegla iz korala. Dobio je više šamara i udaraca neko ikad u životu.

Oleger pohita prema kući trgovca Klinton.

Kad je stupio u hodnik, naglo se trgao. Naslonjena uz zid stajala je devojkica. Stiv Oleger je nikada do tada nije video. Bila je užasno ružna.

Ester Klinton.

— Šta... tražite ovde... gospođice — promucuo je.

Na to se otvoriše vrata radne sobe. Na njima se pojavi Klinton i pogledom punim mržnje odmeri čerku. Tek onda je primetio čoveka na vratima.

Zamahnuo je štapom i udario devojku.

— Zmijo! Šta tražiš ovde!

Ester nije viknula, iako je bol bio užasan.

Klinton pogleda kaubojja.

— To je služavka, koju sam najmio za rad u kuhinji. Užasno je neotesana. Gubi se oдавде, kopile!

Ester se okrete i htela da krene uz stepenice.

— Šta ćeš tamo? Vuci se u kuhinju.

Bez reči je poslušala. Oleger je gledao za njom, nakrenuvši glavu.

— Ružno čeljade — promrsio je, a onda pomislio da možda i nije ta-

ko ružna. Ima u očima nešto, a ni stas joj nije tako loš, kako mu se u prvom trenutku učinilo.

Trgovac kao da mu je čitao misli. Lagano mu je prišao tako blizu, da ga je mogao dosegnuti štapom.

Oleger htela da uzmakne.

— Ostani gde si — naredi mu stari. — Slušaj me dobro! Ovu devojku nisi video. Razumeš li? Ako slučajno budem od nekog saznao da si je samo pomenuo, s tobom je gotovo. Dok je to govorio, oči su mu Preteće sevale. Osim toga, ako slučajno saznam da juriš za ovom ružnom guskom, ubiću te. Gubi se sada!

Kauboj, očito uplašen, htela da odmagli što pre. U poslednjem trenutku se setio zbog čega je došao.

— Hteo sam nešto da vam kažem, gazda. Nešto u vezi sa Vigom.

Obavestio je trgovca o onome što je mali Li Norman video.

Izraz lica starog trgovca naglo se izmeni.

— On je poslao pismo! Prokletstvo! Poštanska kočija je već otišla. Hajde na konja. Povedi Frensa i Ašija. Sledite kočiju. Pregledajte poštu! Ako nađete Vigovo pismo, uništite ga. Nemojte slučajno da dozvolite da vas vozač prepozna!

—O—

Uspeli su da stignu poštansku kočiju na pet milja od grada. Tačno tamo gde se od glavnog puta, kojim ide poštanska kočija, odvaja krak prema Alfi i vodi do Montane.

Zaustavili su vozača. Lica su im bila pokrivena maramama.

Kad su se kola zaustavila, podigao se ogroman oblak prašine.

— Šta hoćete kog đavola? — promrsio je stari vozač. — Nemam na kolima ništa od vrednosti. Toga, uostalom, nema već punih dvadeset godina. Osim toga, meni ovakom starom niko ništa ne bi ni poverio.

— Zaveži brecnu se na njega Oleger izmenjenim glasom i skide sa kola džak sa poštom. Pregledali su pisma. Nije ih bilo mnogo. Najzad je našao koverat sa krajnje nečitko ispisanim rukopisom. „Mister Kornelu“, guverneru, Sijuks Fel. Pošiljalac S. Vig, Klinton Taun”.

Oleger pocepa omot i s mukom odgonetne šta piše u pismu. Jasno, nije mogao da zna da je šerif pisao levom rukom, jer mu je desna povredena.

— Vaša ekselencijo — čitao je razbojnik. — Stupio sam u službu u Klinton Taunu. Stalno sebi moram da ponavljam da bih u to mogao i da poverujem, da sam slobodan čovek. Ovde od posla nema ništa. Imam jednu hitnu molbu. Neodložno mi je potreban pomoćnik. Čak i pod uslovom da sa njim moram da delim platu. Ako ne možete da mi date čoveka, ništa neću moći da učinim. S. Vig, oblasni šerif.”

Na kaubojevom licu zaigra zloban osmeh. Još jednom je pročitao pismo, a onda ga bacio.

— Teraj dalje — doviknuo je vozaču.

Molba za pomoć pretučenog čoveka iz Klinton Tauna bila je uništena. Pocepana na četiri komada, ležala je na ivici drumu, a uskoro je vetar odneo.

—O—

Taj vetar bio je prilično svojeglav. Dva komada papira zakačio je za žbunje, koje se nalazilo uz sam drum. Ostala dva je odneo dalje.

Baš na tom žbunju ostao je nekoliko dana kasnije prikovan pogled jednog od dvojice jahača, koji su grabili sa jugoistoka u pravcu granice Montane. Taj čovek je bio visok. Nosio je sivu platnenu košulju, crvenu maramu, crne pantalone i crne čizme. Veći deo preplanutog, lepog, muževnog lica bilo je zaklonjeno širokim obodom crnog šešira. Pogled plavih očiju ostao mu je prikovan za dva komada papira.

Zaustavio je konja, plemenitog crnog ždrepcu i doviknuo svom saputniku, jednom takođe veoma visokom čoveku, odevenom u crno od glave do pete.

— Sačekajte me, Dok.

Ovaj zaustavi konja.

— Šta ste to otkrili? Ljubavno pismo u preriji?

Međutim, kada neko dođe na pomisao da se obrati guverneru Dakote, teško se moglo raditi o izjavi ljubavi.

Čovek, koji je otkrio hartiju na žbunu, bio je čuveni maršal iz Dodž Sitija, Vajat Erp. Krenuo je sa svojim prijateljem, kockarem Dokom Holidejem, gore u Montanu.

Čovek iz Misurija dobaci svom prijatelju uzde, a onda sjaha s konja.

Trebalo mu je dosta vremena da odgonetne ono što je pisalo na delu papira.

— Hej, pa ovo neko piše guverneru. Moli za pomoć. Prokletstvo, kad

bih samo mogao da nađem ostatak pisma. Voleo bih da znam ko se to obraća samom guverneru.

Vratili su se komad puta nazad i tragali za ostatkom pisma. Dok Holidej je skrenuo na sporedni put, koji vodi ka severu. Iznenada je počeo da doziva.

— Maršale, čovek se zove Vig. Šerif je u mestu po imenu Klinton Taun.

Vajat pohita u susret svom prijatelju.

— Klinton Taun? Nikad nisam čuo za taj grad. Kao kroz maglu sećam da sam nekad čuo za njega, ali ime šerifa? Prokletstvo njega bi trebalo da znam. Vig? S. Vig? Hej setio sam se, to mora da je Sem Vig! Slušao sam o njemu. On je vredan mlad šerif...

— Tačno, ali ja sam mislio da on radi negde gore, u drugoj pokrajini. Mislim u Flud Taunu.

— To sam i ja mislio, ali ovde piše jasno Klinton Taun.

Maršal je zamišljeno čitao pismo, koje je položio na zemlju kraj puta.

Kockar Holidej je stajao iza njege i takođe čitao preko maršalove glave.

— Sudeći po njegovom rukopisu, mora da je odličan bokser.

Maršal je još nekoliko puta pročitao pismo razmišljajući.

Holidej se naže nad papir.

— Znete li kako ovo pismo izgleda? Kao da je pisano levom rukom.

— Tačno i meni je to palo na pamet. Možda je ranjen!

— Sigurno jeste, maršale.

— Baš bih voleo da znam gde se taj Klinton Taun nalazi.

Dok Holidej izvadi iz bisaga kartu i počeo da je pregleda. Međutim, nigde nije bilo upisano ime Klinton Tauna.

— Moglo bi samo da se nalazi prema severu ili prema istoku — rekao je maršal zaklanjajući oči šakom. Onaj kraj gore oko granice odlično poznajem, a sa juga dolazi mo.

— A šta mislite o jugozapadu?

— Tamo teče mali Misuri. Nas dvojica smo bili tamo pre dve godine, sećate li se?

— Sada se sećam. Ne, tamo se ne nalazi Klinton Taun.

Odlučili su da skrenu malim puteljkom, koji se tu odvajao i jaše prema severu.

Kada su stigli do mesta gde je Dok Holidej našao komad papira Vajat Erp sjaha s konja, pođe nekoliko koraka napred i stade da osmatra otiske kopita na samoj ivici puta.

— Izgleda da je neka razbojnička trojka ovde došla na pomisao da napadne poštansku kočiju.

Holidej se podupre na vrh sedla.

— Čudna stvar mi je pala na pamet, maršale. Šta mislite o tome da je možda taj Sem Vig poslao pismo poštom iz Klinton Tauna, a njegovi protivnici su, recimo, krenuli za kočijom, ovde je zaustavili i uzeli pismo?

— To ne mora biti isključeno. Ali, izvući pismo iz poštanskog džaka, iscepati ga na četiri komada a onda ostaviti papire da leže u naokolo, to je vrhunac gluposti. Poznajem dosta razbojnika u ovom kraju, me-

đutim nijedan nije tako glup da to učini.

Za dva prijatelja iz Dodž Sitija bilo je dovoljno što su iz pisma saznali da je šerif Vig zapao u teškoće i da mu je hitno potrebna pomoć.

Nastavili su put galopom prema severu. Kada su prevalili oko pet milja, pred njima se ukazala prostrana zelena dolina. Ugledali su u daljini obrise kuća.

Maršal pokaza rukom u tom pravcu.

— To bi mogao da bude Klinton Taun. Znae šta? Najbolje bi bilo da se ovde odvojimo. Ja ću odjahati sam u grad, a vi dođite nešto kasnije s druge strane.

— Sve mi je jasno — uzvratilo oštromni Holidej. — Predstavićete se kao čovek koga guverner šalje šerifu u pomoć.

— Bar ću pokušati.

— Ostaje nam da se nadamo da nećemo stići prekasno.

Čovek iz Misurija dodirnu obod šešira i potera svog vranca, brzog kao strela, prema severozapadu, u pravcu gde se grad nalazio.

Dok Holidej je gledao za njim. Okrenuo je svog konja i uputio se na zapad, kako bi u širokom luku s te strane prišao gradu. Ovako nisu postupali prvi put. On i njegov prijatelj imali su veliko iskustvo u tome. Znao je da ako tako bude ušao u grad, niko neće doći na pomisao da ga dovede u vezu sa jahačem crnog ždrepcu.

Tako se sa dve strane približavala pomoć Semu Vigu, u obličju dvo-

jice ljudi, čije bi prisustvo uzbudilo ceo Klinton Taun, ukoliko bi ih jasno, prepoznali.

Sem Vig se na nekoliko dana povukao iz grada. Obilazio je farme u okolini. Kada mu je grad bio iza leđa počinjao je da uporno vežba svoju oduzetu ruku. Vraćao se tek kad je mrak pao.

To nikome nije palo u oči, jer ništa nije činio, što bi bilo neobično za šerifa.

Jedini, koji ga je s vremena na vreme tražio, bio je sveštenik.

Toga dana Vig se vratio u grad znatno ranije. Podne tek što je bilo prevalilo. Sunce je bilo visoko u zenitu i bacalo svoje nemilosrdne zrake na užareni grad.

Šerif je skrenuo u glavnu ulicu i ugledao tri čoveka - ispred kapije Klintonove konjušnice. Kad je bolje osmotrio, video je da ih ima više od trojice. Među njima su bili Oleger i Džekobs, kao i jedan podbuo, bled momak srednjeg rasta, koga do tada nije video.

Bio je to Elvis Klinton, sin trgovca konjima, koji je daleko van grada, na severu, vodio ranč.

Nova gužva bila je na pomolu.

Gotovo čitava nedelja je protekla u miru. Klintonovi ljudi kao da nisu žurili. Možda im je za to vreme nedostojao pravi povod ili su možda zazirali od oštrog šerifa.

Da su nešto znali u kakvom stanju se čuvar zakona nalazi, da desnom rukom ne može da makne, sigurno bi se ustremili na njega.

Mir, koji je vladao poslednjih sedam dana, Sem Vig je dugovao svo-

joj neustrašivosti i odlučnosti, kojom se suprotstavljao Klintonovima. Svi su imali prilike da vide kako je hrabar, žilav, kako žestoko udara pesnicama i kako brzo poteže revolver.

Osim toga, Ejb Klinton je odlučio da pusti da nešto vremena protекне. Hteo je da spreči da neko zaključí da je on bio taj koji se bori protiv šerifa.

Pri tom ga nije mnogo uzbuđivalo što je svima bilo jasno o čemu se radi. Tih dana je Ejb Klinton bio zaokupljen i drugim poslovima. Prljavim poslovima. Bio je zaokupljen imenima ljudi, koji su potpisali zahtev vladi. Da su ti nesrećnici nešto slutili da će upravo to pismo pasti u ruke samom Ejbu Klintonu, sigurno niko od njih ne bi stavio svoj potpis.

Podmukli čovek se dao na posao da prepisuje imena, jedno po jedno. Sve će ih udesiti, sve izdajnike grada.

Odlučio je da se prvo ustremi na Gardenera, koji je preko puta njegove konjušnice imao veliku radnju. Pokazaće on tom trgovcu kako se krišom potpisuje zahtev vladi, zahtev za koji on nije znao. Klinton je to smatrao zaverom protiv njega samog.

Posle sedam dana pogrbljeni trgovac konjima se ponovo setio Sema Viga.

— Krajnje je vreme da mu zadamo sledeći udarac — rekao je tog jutra Olegeru. — Baš je glupo što te je taj lupež zatekao kod šatora. Jedino što sam uspeo da izvedem je, da objasnim svešteniku kako ste vi, momci, bacili oko na lepu devojkú. Prokleti psi, naterali ste me na tako glupo izvlačenje.

— Ali ste se ipak dokopali pisma — podseti ga kauboj Oleger.

— Pismo! Šta ono pomaže, kad ste me uvalili u tako glupu situaciju?

— Ali...

— Nema nikakvog ali. Prvo i prvo, danas moramo da se ponovo pozabavimo Vigom. Kako me Norman obavestio, izjahao je napolje do Vabarovog sina. Ako ne bude jahao dalje, mora se oko podne vratiti. U to vreme će stići i moj čovek.

— Ko?

— Džoni Bjuk.

— Džoni Bjuk? — uzviknu iznenađeni kauboj. — Ne mislite valjda na onog momka koji je u Rapid Sijiju zajedno sa svojim bratom Denom izvršio napad na banku.

— Baš na njega mislim. On je pre nekoliko meseci pomilovan i pušten iz Seskateve zajedno sa svojim dragim bratom. Braća Bjuk su izuzetni strelci. Porazili su Hari Kila, Vepstera, Armstronga i Deversona.

— Da, gazda, tako se priča. Svi ti poraženi su međutim revolveraši, zločinci, skitnice, kao i braća Bjuk.

— Šta se to koga tiče? Braća Bjuk su malopre stigla u grad. Preko, ispred saluna, stoje im konji. Vidiš li ih? Momci će dobiti po piće i biće počastvovani što mogu da izazovu čuvenog Sema Viga na dvoboj.

— Uveren sam da će se oni rado odreći te časti. Vig je opasan momak. Niko to ne zna bolje od mene.

— Pa šta? Nije svako takva kukavica kao ti, Oleger. Napred budite spremni. Treba da stojite na kapiji. Čim Vig bude stigao, igra počinje. Čudilo bi me, ako ovog puta bude

ostao na nogama. Braća Bjuk su odlični strelci.

Prečutao je Olegeru da je braći obećao tri stotine dolara ukoliko ustrele Sema Viga. Još u toku prošle nedelje poslao je poluindijanca Kotija u Alf u da odnese njegovu poruku braći. I evo, revolveraši su stigli.

Šerif je skrenuo u glavnu ulicu.

Držeći se dogovora sa svojim gazdom, Oleger povika glasno:

— Ah, evo ga, dolazi veliki Sem-juel Vig!

Istog trenutka naglo su se otvorila pomična vrata na krčmi i dva čoveka, kao po komandi, izletela su na trem.

Kakva dva čoveka! Kao da su sišli sa stranica albuma, u koje se stavljaju samo slike razbojnika! Krupni, dežmekasti ljudi zapušteni, niskih čela, kratkog nosa i snažnih brada. Ličili su jedan na drugoga, kao jaje na jaje. Obojica su nosili ukrštene opasače, sa dva revolvera i obojica delovala veoma opasno. Braća Bjuk su i bila opasna.

Lagano su sišli na ulicu.

Den Bjuk je ostao na tremu nekoliko trenutaka posle brata, poduprt na stub. Tek posle kratkog oklevanja pošao je za Džonom. Netremice su posmatrali jahača.

Sem Vig je odmah shvatio šta se kuva. Hladan znoj orosio mu je čelo. Dakle, Klinton je iznajmio dva revolveraša da ga unište.

Na suprotnoj strani ulice se otvoriše vrata i sedokosi lekar stupi na trem. Vikao je preko ulice:

— Šerife, nemojte ni sa kim da ogledate snage. To ne ide! Znate dobro...

Sem Vig nestrpljivo podiže ruku.

— Ostavite to sada, doktore!

Uz krajnje napore uspeo je da sačuva sigurnost u glasu. U ovom trenutku nalazio se gotovo u istovetnom raspoloženju u kome i Džems Lemp nekoliko trenutaka pred smrt.

Džoni Bjuk je stupio na sredinu ulice.

— Sjaši, Vig!

Šerif je ostao u sedlu i odmerio revolveraša ispitivački. Odmah je prepoznao kakvoj vrsti ljudi izazi-vač pripada.

— Moje ime je Bjuk, Džoni Bjuk. Na mog brata nemojte obraćati pažnju. Pošao je sa mnom samo zbog toga da mi nazdravi čašu viskija za pobedu nad Semom Vigom.

Posle ovog bestidnog izazova, lupež skide šešir i baci ga natrag na trem.

— Nikada ne pucam sa šeširom. I nikada još nisam doživeo poraz. Sjaši, Vig!

Šerif lagano kliznu iz sedla. Oleger ga je posmatrao napregnuto.

Prokletstvo, kada bi već ležao u prašini taj pogani Vig. Bilo je nešto u tom čoveku što je pritiskivalo sve Klintonove ljude.

Ovog puta, međutim, nema nikakvih šansi.

Za nekoliko minuta ležao mrtav u glavnoj ulici.

Vig pljesnu svog konja po bedru. Na to životinja lagano otkasa prema maloj kapiji u dvorište.

— Pogledajte ga dobro! — vikao je Oleger, opominjući revolveraša. Desnica mu nepomično visi kraj drške kolta. Oprezno, momci!

— Zaveži! — brecnu se na kaubo-
ja Džoni Bjuk.

— Moj brat je izašao na kraj sa
mnogo opasnijim tipovima — ume-
ša se Deni Bjuk. — Nemojte zabo-
raviti na to da će vam uskoro biti
potreban novi šerif.

— Nećemo nikakvog novog šeri-
fa! — uzvрати Oleger.

— Pa onda zadržite staroga —
reče Džoni Bjuk. — Kao leš na grob-
lju.

Pošto je napravio ovako duhovitu
šalu, prsnuo je u grohotan smeh.

Posle toga sve se desilo munjevitom
brzinom.

Reč „poteži”, bez koje na zapadu
nikada nije započet dvoboj, ovde
niko nije razgovetno čuo. Džoni Bjuk
je procedio kroz zube istovremeno,
kada je i povukao obarač.

Odmah zatim ulicom odjeknuše
nekoliko hitaca jedan za drugim.

Džoni Bjuk je jednom povukao
obarač.

Njegov brat Den je izvukao oruž-
je iz futrole, ali nije stigao da pu-
ca.

Sem Vig je držao kolt u levoj
ruci. Nije ispalio ni jedan jedini me-
tak.

Braća Bjuk su stajala, obavijena
oblakom barutnog dima.

Njihovi revolveri ležali su nekoli-
ko jardi ispred njih, dok je devet
jardi iza njih neki jahač zaustavio
svog crnog ždrepcu. Mirno je punio
revolver. Dok su braća Bjuk stajala
ukočeno kao drvene lutke, ne usu-
đujući se da se okrenu, Oleger za-
urla:

— Ko je taj čovek? Hej, lupežu,
šta ti ovde tražiš?

Zapenušan od gneva, potrčao je
prema jahaču pravo u poraz.

Vajat Erp sasvim lagano skliznu
s konja, kada je Oleger bio ispred
njega. U magnovenju maršalova
pesnica polete prema kaubojevoj
bradi. Stekao se utisak da ga je taj
udarac odlepio od tla i podigao u
vazduh, a zatim ga pljoštimice bacio
u prašinu.

Takav udarac još niko u Klinton
Taunu nije ranije video.

Na Klintonovoj kući se prozor
naglo otvorio. Na njemu se pojavi
glava trgovca konjima, nalik na
glavu ptice grabljivice.

— Šta to bi? Ko je taj momak?
Sklanjajte ga s puta, momci!

— Gledaj svoja posla stara sovo!
— odbrusi mu čovek iz Misuriji.

Pošto trgovac nije prestao da grdi
i vređa, maršal se u tren oka stvo-
ri do prozora, dokopa ga za grudi
i naglim pokretom izvuče na uli-
cu.

Klintonu su klecala kolena.

— Razbojnice — siktao je.

Žestok šamar obori ga s nogu.

— Grom i pakao — dalje je pala-
cao starac. — Smoždiću te.

— Ućuti, klepetalo!

Maršal učini pokret kao da hoće
da se okreće, a onda doviknu Semu
Vigu, koji je još uvek stajao, ništa
ne shvatajući.

— Još neko naređenje, šerife?

Mladi čuvar zakona proguta kned-
lu. Razrogačenih očiju posmatrao je
stranca, koji ga je neverovatnom
veštinom izvukao iz vatre.

— Trenutno nitša više, mister.

— Ol rajt, gazda. Moje ime je
Stap. Beri Stap. Vi već znate, ja
sam novi pomoćnik, koga ste tra-
žili.

Sem Vig vrati revolver levom ru-

kom u opasač i to u desnu futrolu.

Ljudi na ulici su primetili ovaj pokret.

Šerif se nesvesno uhvati za bradu. Gospode, kakvog mu je čoveka poslao guverner! Baš je taj stari Kornil dobar čovek. A ovaj novi pomoćnik, kako tek taj brzo reaguje! Bilo je pravo čudo da je pomoćnik već stigao.

Kako je samo izbio braći Bjuk oružje iz ruku! To nije bilo samo vešto, nego jedinstveno.

Dvojica revolveraša su još uvek stajali kao kipovi, ne znajući šta da čine.

Klinton je ležao na zemlji i opipavao odelo, tražeći očigledno deringer.

— Stap! — povika šerif, opominjući svog pomoćnika.

Međutim, novi pomoćnik se već bio okrenuo i starom Klintonu izbio nogom oružje.

— Želite li da ovo staro strašilo izbušim olovom, gazda! — doviknu Vajat šerifu.

Izbuši? Ejba Klintona?

Vig duboko udahnu vazduh.

— Još ne, Stap. Ali ako se još jednom bude okomio na mene, gotovo je s mojim strpljenjem.

— Ja se baš ne bih toliko dvoumio sa ovim lupežom, gazda. No vi ovde naređujete, a ne ja. Vuci se odavde, strašilo, inače ću ti ispraviti te krive noge.

Klinton naglo skoči. Zaboravio je svoju reumu i sve bolove koji su ga pri svakom pokretu mučili.

Podigao je visoko svoje mršave ruke i vikao kreštavim staračkim glasom:

— Kukavice jedne! Bedne kukavi-

ce! Dozvoljavate da vas jedan jedini momak blefira. Zar ne vidite da je Vig povređen? Izvlači kolt levom rukom iz desne futrole. Zbog toga sam i pozvao ovu dvojicu razbojnika. Oni dozvoljavaju da ih jedan smešni pomoćnik zvezdonosca ovako nasapunja.

Pljas!

Ovaj šamar bio je isto tako žestok, kao i prethodni.

Abraham Džon Klinton klečao je na zemlji i obema rukama stezao mršavu glavu, u kojoj je sada dobovalo kao u kovačnici.

Vajat Erp je stajao pored njega i neprimetno ispod oka motrio na braću Bjuk i ostale ljude ispred kapije konjušnice.

— Ovo ti je bilo za pomoćnika zvezdonosca! Tako stari, a sada se vuci u svoju jazbinu, inače će biti žestokih batina.

Stiv Oleger je došao svesti. Bio je dovoljno nepromišljen i lud da u nastupu gneva potegne oružje. Maršal se okrenuo naglo kao fantom. Veliki bantlajn revolver u njegovoj levlci bljunu vatru.

Oleger trže ruku, kao da je gromom pogoden. Niz nju se slivala krv. Urlao je kao ranjeni zver.

Vajat Erp je stajao još uvek na sredini ulice. Držao je revolver sa izuzetno drugom cevi.

Niko od posmatrača se nije toliko divio izvanrednom pogotku, izvedenom u okretu, od samo Džona Bjuka. Nesvesno je uzmicao nazad.

Maršal mu naredi i ne okrećući se:

— Penji se na tu tvoju ragu, Bjuk. Nemoj zaboraviti da povedeš i svog malog brata, inače još može

da padne pod točkove nekih kola.

Braća Bjuk su brže otišla iz Klinton Tauna, nego što su mogla i da sanjaju.

Maršal se nije ni okrenuo za njima. Motrio je ljude na kapiji ko-njušnice. Još uvek ih je bilo šestorica. Na njihovim licima se ogledalo iznenađenje, ali i gnev.

Na to se sveštenik Everson pojavio na ulici.

— Šerife, naredite da prestanu! Ne sme da se puca. Gospod bog nije želeo da...

— Gospod bog nije hteo da se hrabri ljudi potčinjuju i ugrožavaju im se život svešteniče — dovika mu maršal. — Nemojte zaboraviti ovaj naš, nešto suviše glasan razgovor. Dobro je što ste došli. Onaj starac, na primer, koji četvoronoške, kao prašnjav pas, ide prema svom dvorištu, sigurno žudi za vašom podrškom.

Ejb Klinton se kao ošinut uspravi i počeo da viče, dok su mu crveni pečati izbili na bleđim obrazima:

— Neka se samo usudi, kukavac! Ustreliću ga svojeručno, ako samo kroči na moj posed, a ti, čoveče, slušaj me dobro: ja sam Abraham Džon Klinton, osnivač i pred...

— Ono što si ti osnovao, stari uopšte me ne interesuje. Najverovatnije je to razbojnička banda. Tu tvoju igru ću ja vrlo brzo okončati. Gubi se odavde, da te ne bih pomagao. Još neko naređenje, gazda?

Sem Vig nije mogao da prikrije osmeh, koji mu je sada zaigrao u uglovima usana. Lagano je odmahnuo glavom.

— Ne Beri Stap. Nemam nikakvih naređenja više. Sve je u najboljem redu.

— Onda možemo da idemo.

Prišao je svom vrancu i poveo ga za uže prema šerifovoj kancelariji.

Na to se Ejb Klinton okrenuo još jednom.

— Odonde ću vas ja, zajedno sa vašem vrlim pomoćnikom, izbaciti naglavačke, Vig — urlao je starac. — Ja sam sagradio tu kuću i...

— Zaveži ta svoja neoprana usta, pauče! — prekide ga čovek iz Misurija namerno veoma grubo. — Sasvim je svejedno jesi li ti sagradio ovu staru sandučaru ili nisi. To je šerifska kancelarija. Dakle, država ti je odavno platila.

— Za tih pišljivih sedam stotina dolara ne mogu ništa da kupim. Država ih može ponovo uzeti.

— Sedam stotina dolara? — ponovi Vajat, odmahujući glavom. — Država je morala tada da ima veoma sunčan dan, kada ti je za takvu štalu dala toliki novac.

Rekavši to, poveo je vranca u dvorište.

Sem Vig je krenuo za njim i zastao kao ukopan, kada je kraj otvorene kapije iznenada ugledao stranca. Nosio je elegantno crno odelo, belu košulju ukrašenu riševima i izglacane nove čizme. Sa aristokratskog, muževnog lica gledala su dva ledenoplava oka.

— Ko ste vi? — upita Vig.

— Moje ime je Holidej.

Kockar izvadi iz tabakere cigaretu i stavi je u zube, govoreći:

— Prva runda je očigledno završena, maršale. Mogu li sada sebi da

priuštim rakiju, koju nisam zaslužio?

Vajat pogleda u dvorište:

— Kako ste dopseli ovamo?

— Nalazio sam se u poprečnoj ulici i pitao jednog starog čoveka gde se nalazi šerifska kancelarija.

Mladi čuvar zakona je stajao kao okamenjen i zadivljeno gledao čoveka iz Misurija.

— Maršal?

Vajat Erp skide šešir i obrisao maramicom čelo.

— Baš je toplo danas. Žao mi je šerife, da vam nisam mogao reći moje pravo ime. Bolje reći ne celo. Zovem se Erp. Vajat Beri Stap Erp.

Semjuel Vig ustuknu unazad, udarivši leđima u kapiju, koju je Dok Holidej obazrivo zatvorio.

— Vajat Erp? — Levom rukom je trljao oči. — Pa to ne može biti istina! Vi ste doista maršal Erp? Čuveni Vajat Erp iz Dodž...

Vajat ga prekide, jer nije rado slušao ovakve pohvale.

— Bila je to čista slučajnost. Nalazio sam polovinu vašeg pisma na kraju puta, a Dok Holidej ostatak nešto dalje u žbunju.

— Dok Holidej? On je Dok Holidej?

Kockar mu pruži tabakeru.

— Sasvim su dobre. Pušim ih već godinama, a nisam imao lupanje srca — rekao je, smeškajući se ljubazno šerifu.

Mladi šerif drhtavom rukom dodirnu tabakeru. Kada je Holidej to video, sam je izvukao cigaretu i stavio je Vigu u zube.

— Jeste li povređeni?

— Da. Ubod nožem u gornji deo mišice.

— A desna ruka? — upita Vajat Erp.

Šerif se jedva приметно osmehnu.

— Primetili ste da ne mogu da koristim desnu ruku.

— Bojim se da to nisam samo ja primetio.

Dok Holidej ubaci:

— I ja sam primetio. Siguran sam da to nisu prevideli ni ljudi preko, na kapiji konjušnice. Konačno, ne može se prevideti činjenica da čovek levom rukom izvlači revolver iz desne futrole.

Vig se uhvati za glavu.

— Dakle, ja to još uvek ne mogu potpuno da shvatim. Vajat Erp i Dok Holidej! Ovde u Klinton Taunu! To mora da je san!

— Naprotiv, to je gola istina. Gola i žedna — reče kockar. — Kad biste samo mogli da naslutite s kakvim bih uživanjem podneo jednu rakiju, posle ovako dugog jahanja po prašnjavom putu.

— Rakiju? — šerif se osmehnu.

— Od mene čak možete dobiti rakiju i to veoma dobru. Sveštenik mi je nedavno poklonio flašu.

— Sveštenik? Zar on deli takva sredstva za utehu duša? U tom slučaju ostajem u Klinton Taunu — zaključio kockar.

Ušli su u kuću.

Vig uze iz ormara flašu i tri čaše i natoči piće.

Dok su ispijali rakiju, šerif nije mogao da skine pogled sa dvojice prijatelja iz Dodž Sitija.

— Veoma mi je žao što sam tako nespretna, ali na ovakve posete mora doista tek da naviknem. Do sada su sve sami lupeži navraćali kod mene.

— Da li je i sveštenik, koji deli rakiju, takođe lupež? — raspitivao se kockar.

— Ne, on je jedan jedini izuzetak.

Vajat Erp priđe prozoru i osmotri ulicu.

— Povukli su se s kapije. Mislim na naše prijatelje od prekoputa.

Vig stade uz maršala.

— Da, za početak im je dosta. No kad budete bolje upoznali Ejba Klintonu, znaćete da će se ovaj šljam ubrzo opet pojaviti. Taj stari čovek nema mira: kopa i buši, buši i kopa i uvek se pojavljuje na nekom drugom mestu. Uvek tamo gde ga najmanje očekujete. Njegovi udarci su nemilosrdni.

— Te đavole ćemo mu morati izbaciti iz glave.

Vig je ispod oka posmatrao maršala, koji ga je nadrastao za pola glave.

„Kako samopouzdan čovek”, pomislio je. „On poseduje sve što meni nedostaje: neshvatljivu mirnoću, odlučan govor i nemilosrdnost koja deluje na razbojнике. Kako samo udara i puca! Onaj pogodak iz okreta bio je neverovatan. Prokletstvo, kakav bi on divan pomoćnik ovde u gradu bio!”

Sve vreme napolju, dok je „pomoćnik” dejstvovao, Vigu se činilo da pred sobom ima fantoma.

Teško je naći takvog čoveka, koji je istovremeno samouveren odličan bokser i neverovatan strelac. Maršalova slava bila je doista opravdana. Došao je u pomoć u poslednjem trenutku.

— Šta li će oni reći, kada budu saznali da ste Vajat Erp?

— To niko ne mora ni da sazna — uzvрати maršal.

— Ne nameravate da to saopštite Klintonu?

— Ako ne bude neophodno i neću. Čemu? Možda je sasvim dovoljno što sam pomoćnik.

— Za početak svakako. Ali ako tako ostane, Klinton će samo udvostručiti napore, uveren da mora što pre da likvidira nepoželjnog šerifa i njegovog još nepoželjnijeg pomoćnika.

— I vi verujete, šerife, da on to neće misliti čak i kada sazna da sam ja Vajat Erp?

— Uveren sam u to, maršale. Taj čovek valjda neće uobražavati da može da se suprotstavi Vajatu Erpu? To nikako!

— U tom slučaju ga, po mom mišljenju, potcenjujete. On pripada izuzetno upornoj vrsti ljudi. Mislim da bi se borio i protiv samog đavola, ukoliko bi, naravno, bio uveren da je protiv njega.

— Znam, on je opasan lešinar. Neće lako odustati. Međutim, ne mogu da poverujem, da bi se usudio da se suprotstavi tako čuvenom predstavniku zakona. Na taj način bi se sasvim nedvosmisleno postavio na stranu nepravde i bezakonja.

— Zar se i sada nije postavio na stranu bezakonja? Zar i vi niste šerif?

— Jesam maršale, ali sasvim sitna riba u poređenju sa Vajatom Erpom.

— Jeste li već dugo ovde? Mi smo mislili da radite negde gore, u pokrajini Kavalerija.

Sem Vig razrogači oči.

— Zar ste to znali? Jeste, odande sam došao u Klinton Taun. Premešten sam ovde zbog toga što je...

— Ovde postalo mutno — dopuni Holidej rečenicu. — Dao bih ruku u vatru da je to bila ideja našeg starog prijatelja Kornila.

— Jeste. Guverner je lično došao u Flud Stoun radi mog premeštaja ovamo. Zar ga poznajete?

— Ja veoma malo, ali ga maršal poznaje već odavno.

Sada ih je mladi šerif obavestio o svemu što se u Klinton Taunu dešava.

Vajat Erp zabaci šešir na potiljak, sede na ivicu stola i izvuče iz džepa dugu crnu cigaru.

Vig brzo kresnu šibicu i pruži mu vatru.

— To je proketo gadna priča — zaključi čovek iz Misurija.

— Da — primeti Vig. — Sada bi bila još gora i sigurno bi mi odzvonilo da se niste tako iznenada pojavili.

Holidej je stajao kao obično, naslonjen na zid između vrata i prozora, podupirući se nogom o zid, ruku prekrštenih na grudima.

Sem Vig je posmatrao čas jednog, a čas drugog.

Konačno je prevalio preko usana pitanje, koje ga je odavno mučilo:

— Vi sigurno morate još danas da nastavite put?

Maršal podiže glavu i pogleda Viga kroz oblak duvanskog dima.

— Još danas? Zar vam se toliko žuri da nas se oslobodite?

Vig žustro odmahnu glavom.

— Za ime neba, ne! Ja uopšte ne bih znao šta bez vas da počnem.

Holidej se odvojio od zida i pođe prema vratima, koja su vodila u dvorište.

— Idem da potražim sobu.

Šerif je hteo da izađe na prednja vrata.

— To ja mogu za vas obojicu da obezbedim, Dok.

— Nipošto! Niko ne zna da sam ovde u gradu. Idem sam. Maršal će sam sebi da pronađe prenoćište.

— Na žalost, ovde ne postoji soba za pomoćnika.

Čovek iz Misurija se osmehnu.

— Znajući ko je osnovao grad, bilo bi doista čudo da takva soba postoji. Iznenađujuća je već i sama činjenica da je vlada uspela da mu izmami i prostoriju za šerifsku kancelariju.

— Stanari te kancelarije vrlo brzo menjaju kvartir. Jedan za drugim odlaze na mesno groblje — ubaci Holidej s vrata. Zatim je iščezao.

Nekoliko minuta kasnije videli su ga kako iz poprečne ulice ulazi u glavnu.

— Čuvenog Doka Holideja sam sasvim drugačije zamišljao — reče šerif.

— Kako?

— Ne bih umeo tačno da vam kažem, ali nekako oštrije. U svakom slučaju, ne tako otmeno, elegantno i mirno. Vrlo je teško da zamislim kako svojim uzanim otmenim rukama može uopšte da izvuče one teške revolvere iz futrole.

Kockar je u međuvremenu stigao do sredine ulice.

Šerif Vig je još u istom minutu imao prilike da se uveri kako lako, vešto i sigurno Holidej barata revolverima.

Iz kapije konjušnice su upravo izašla dva čoveka. Jedan od njih bio je Ejb Klinton. Drugi je bio srednjeg rasta, tridesetih godina, sa čudno izobličnim licem, zbog veoma istaknutih jagodica. Sitne oči su mu se jedva videle, jer su duboko utonule u duplje. Nos mu je bio šiljat, a usta uzana kao prorez. Imao je jako široku bradu. Iako je očigledno bio obrijan, donja polovina lica delovala mu je nekako tamno.

Za razliku od većine ljudi, koji su radili kod Klintona, ili ga posećivali, nije bio odeven kao kauboj. Nosio je lako sivo odelo, po kome je u ovom kraju delovao upadljivo i elegantno. Ova dvojica su očigledno krenula prema šerifskoj kancelariji.

Pogled čoveka u sivom odelu slučajno pade na Holideja, koji se upravo nalazio na devet jardi udaljen.

Čovek u sivom se gotovo ukopa u mestu. Njegove, inače jedva primetne oči, kao da su sada još više upale u duplje.

Na lica mu se ogledao smrtni strah.

— Dok Holidej! — uzviknuo je.

Istog trenutka mu se u ruci stvorio Smit-Veson revolver, kalibra trideset osam. Otkočio ga je i uperio prema kockaru.

U istom deliću sekunde oglasio se i revolver kockara Holideja, koji je munjevito, kao planinska puma

okrenuo i uperio oružje na svog napadača.

Dok Holidejev metak pogodio je protivnika u desnu mišicu.

Uprkos tome, čovek je još uvek držao kolt u ruci, pokušavajući da je podigne.

Širom otvorenih očiju i otvorenih usta je Sem Vig posmatrao scenu, koja se munjevito odvijala ispred njegovog prozora. Onda je ispod oka pogledao maršala. Bio je zbunjen njegovom ledenom mirnoćom. Ono što ga je naročito iznenadilo, bila je činjenica da maršal odavno nije posmatrao ulicu nego prozore kuća na suprotnoj strani.

— Zar nećete da se umešate? — upita šerif šapatom.

— Čemu?

— Pa tamo su dvojica protiv jednog!

Maršal prezrivo sleže ramenima.

— Ko Doka Holideja hoće da porazi, mora da smisli nešto drugo.

— Zar ste tako sigurni?

— Potpuno siguran.

Za vreme njihovog kratkog razgovora na ulici se ništa nije izmenilo.

Ejb Klinton je stajao pored pratioca, na sredini ulice, kao ukopan. Nije skidao pogled sa kockara.

Izenada Dok Holidej pođe prema njima.

— Stoj! — doviknu mu čovek u sivom odelu.

Holidej se nije obazirao.

— Treba da staneš, Dok Holidej!

I na ovu opomenu se ogлуšio.

— Tamo preko! — uzviknu Sem Vig i pokaza na desni ugao Klinto

nove kuće, gde se upravo šunjaio jedan pogrbljeni čovek.

Vajat Erp je samo odškrinuo vrata i ostao da mirno stoji.

— Ali on će ga napasti s leđa, maršale!

Maršal je hladno posmatrao čoveka, koji se šunjaio na suprotnoj strani ulice i rekao preko ramena:

— Morali biste da postanete mnogo mirniji, Sem Vig.

Holidej je upravo stigao do Klintonu i njegovog pratioca.

U tom trenutku se čovek na uglu kuće uspravi i podiže dva revolve-
ra.

Sem Vig je morao da se ugrize za usnu, kako ne bi počeo da viče. Maršalov mir je bio ubistven.

Kockar iznenada ispruži levu ruku i izbi nepoznatom oružje iz ruke, pa se u istoj sekundi okrete oko svoje ose i još u okretu ispali dva metka prema uglu kuće.

Napadač iz zasede kriknu od bola.

Kockar se vrati tri koraka nazad, tako da su mu nepoznati čovek i Klinton sada stajali s njegove leve strane. Obratio se ranjenom napadaču iz zasede:

— Žao mi je, amigo, ali ima nekoliko stvari koje ne mogu da podnesem. Među njima se nalaze glupaci, koji iza mojih leđa potežu revolver.

Trgovac konjima procedi bez daha:

— Dok Holidej? On je Dok Holidej? To ne može biti istina.

Kockar mu odgovori, puneći revolver:

— Pobogu, kako možete sumnja-

ti u reči vašeg prijatelja Blizera, mister Klinton?

Bacio je jedan za drugim revolvere u vazduh i oni su u saltu upali u futrole. Podbočio je ruke o bedra. Zatim je prezrivo odmerio odozgo do dole pogrbljenog trgovca.

— Pretpostavljam da je varalica na kartama i ubica Edi Blizer vaš dragi prijatelj, mister Klinton?

— Moj prijatelj... varalica na kartama... ubica... Odakle uopšte znate moje ime?

Holidej se podrugljivo smešio.

— Ali, mister Klinton. Ko ne bi poznavao vas, čuvenog osnivača ovog još čuvenijeg grada. Čoveka koji krčmi šerife u svom gradu treba poznavati.

Starac je uzmakao jedan korak u nazad. Odelo mu je još uvek bilo pokriveno prašinom od rasprave sa Vajatom Erpom.

— Kako ste dospeli ovamo? Šta tražite ovde?

— Kako sam došao ovamo? Poštanskom kočijom, na kojoj vladaju čudni običaji, da se usput otvaraju pisma i razbacuju po okolini.

Klinton uzmače još jedan korak unazad.

— A šta hoću ovde — nastavio je. Dok Holidej — nije teško pogoditi. Hteo sam jednom da vidim tog veličanstvenog Ejba Klintonu.

Staračko pogrbljeno telo potrese drhtaj.

— On mora da je najmljien — procedio je starac kroz zube. — Opasnog Doka Holideja je naručio neko od onih pasa koji su protiv mene. Možda ga je najmilo više njih.

— Možda su svi to učinili! — upade Holidej.

— Svi! — zbuni se trgovac.

— Zar bi vas to čudilo?

— Slušajte, Dok! Mi u ovom gradu...

Nekadašnji zubni lekar iz Bostona ispruži levu ruku, kako bi sprečio starca da mu se približi.

— Držite se dalje od mene, stari! Vaš govor je praćen vlagom, a ja sam se danas već umio.

— Koliko da sve bude jasno, Dok Holidej, u ovom gradu ja lično...

— Ostavite me na miru, čoveče — preseče ga kockar neočekivano oštro, a zatim se obrati Blizeru: — Hajde, kartaški lešinaru, tamo preko je zatvor! Šerif te već očekuje. I ti tamo iza njega, možeš odmah da kreneš.

Vajat Erp je stupio na trem i propustio ispred sebe šerifa.

— Dakle — došapnuo je Semu Vigu — kako vam se on dopada.

— Izvanredan je — uzvratil šerif, posmatrajući dvojicu razbojnika koji su sada oborenih glava išli prema njemu.

Strelac iz zasede reče ječeći.

— Ja sam ranjen.

— Ma šta mi napriča — brecnu se Vajat Erp. — Ugledaj se na svog partnera, on čuti kao nem. Osim toga, mi u zatvoru nikom ne uskraćujemo lekarsku pomoć. Dakle, u čeliju!

Dok Holidej je nastavio put, dok ga je trgovac konjima još uvek zavidljivo gledao.

Vajat Erp je strpao dvojicu razbojnika u čelije, a onda, pošto je to obavio, ponovo izašao na trem.

Na to se Abraham Klinton lagano okrete i odmeri Vajata. Izgleda da mu je sinulo. Promrsio je jedva čujno:

— Vajat Erp. Ja, praznoglavi idiot, kako sam samo mogao da budem tako slep! On je Vajat Erp!

Maršal, koji nije mogao da čuje starčeve reči, ali je uspeo da pročita sa usana šta je Klinton govorio, upita:

— No, stari, šta se dogodilo? Izgleda da ti je nekoliko zvezda palo s neba?

— Jedna — uzvratil starac gotovo režeći. — Jedna velika, to mi je sasvim dosta.

Rekavši to, okrenuo se i vukući noge uputio prema svojoj kući.

Sem Vig ponovo stade uz maršala.

— On vas je prepoznao, mister Erp. Naša tajna je otkrivena. Sada Ejb Klinton zna na čemu je.

— To i nije tako rđavo. Ako ništa drugo, imaće sada zbog čega da lupa glavu.

—O—

Ejb Klinton je imao nešto čime je morao da razbija glavu. Sedeo je za pisaćim stolom u velikoj dnevnoj sobi, uz prozor, podbočio rukama glavu i piljio na ulicu. Tačnije rečeno, piljio je u visokog čoveka koji je stajao ispred vrata šerifske kancelarije.

— Vajat Erp — siktao je. — Da li je to moguće? Oštri Erp ovde u Klinton Taunu, u mom gradu! Psu, koji mi ga je natovarao na vrat, zavrnuću šiju.

Ono što je šerifa Viga dovelo u stanje bezgraničnog iznenađenja, trgovca konjima Klintonu bacilo je u najdublje očajanje.

Vajat Erp u Klinton Taunu! Već sama pomisao na to izazivala mu je bol u potiljku. Znači, neko je od ovih miševa iz grada pozvao opasnog Erpa. Što je najčudnije, ovaj je odmah došao, i to ne sam. Poveo je čoveka od koga je trebalo isto toliko strepeti: Doka Holideja!

— Pomoćnik — procedio je gnevno kroz zube. — Divnog pomoćnika je sebi pribavio mali Sem Vig. Prokletstvo, ko je mogao da dođe na takvu pomisao, da pozove nikog drugog nego Vajata Erpa?

Na to pogrbljeni čovek skoči, otrča do drugog kraja sobe, skide kentaki pušku sa zida, repetira je i vrati se do pisaćeg stola. Dokopao je stolicu i položio je na sto. Tako je, načinio naslon za cev, jer je osetio da su mu ruke nesigurne, da drhte.

— Nisi imao sreće, Erp — siktao je. — U Klinton Taunu nećeš imati sreće.

Iza njegovih leđa se bešumno otvoriše vrata.

Ester je ušla u sobu.

— Oče! — uzviknula je užasnuta i zatvorila je vrata za sobom.

Starac se naglo okrete i odmeri je sa mešavinom straha i gneva u pogledu.

— Šta ti pada na pamet! — procedio je kroz zube.

— Oče — mucala je devojka i naslonila se na vrata, dok joj je celo telo drhtalo. — Šta to hoćeš da učiniš?

— A šta bi se to tebe ticalo?

— Oče, znaš li ti ko je čovek koga pokušavaš da ubiješ?

— Pokušavam da ubijem? Gluposti! Imam samo nameru da tog divljeg momka oteram.

— Oče, taj čovek je Vajat Erp! Veliki šerif iz Dodž Sitija.

— Ostavi me na miru.

— Gde ti je razum? — pitala je devojka. — Ako tvoji kauboji nemaju ništa ispod šešira i zbog toga ne mogu ništa da shvate, ti bi mogao da budeš razuman. Onaj elegantni čovek malo pre bio je Dok Holidej. Ko bi onda mogao da bude onaj visoki tamo preko? Niko drugi nego Vajat Erp.

Starac je skinuo pušku sa stolice i prošao rukom preko lica.

— Poštedi me svojih pouka. Ja, konačno, nisam još sklerotičan.

Devojka je smrtno pobledela.

— Ti si, dakle, znao ko je i uprkos tome hteo si da ga ubiješ?

— Kakvo ubijanje ti pada na pamet! Govoriš o razumu i shvatanju, a sama nisi razumna, niti razumeš. Zar ne vidiš da je taj čovek došao da uništi moje životno delo?

Ester je naslonila znojave dlanove na okvir vrata i širom otvorila oči. Smrtno bledilo ustupilo je mesto crvenilu, kojoj joj je sada oblilo lice od korena kose preko celog vrata.

Odjednom više nije izgledala ružno. Pege su bile iščezle i duboke senke ispod očiju, sve ono što joj je davalo starački izgled i odbijajući izgled. Iznenada kao da je sva mladalačka snaga počela da zrači iz nje, probuđena izuzetnim uzbuđenjem i gnevom.

— Oče — rekla je odsečnim glasom. — Ti si hteo da ubiješ maršala Erpa.

Ester se odvoji od vrata i priđe starcu. Stala je tik uz njega i rekla optužujućim glasom:

— Moj otac ubica Vajata Erpa! Veliko nasleđe koje ćeš mi ostaviti.

— Da ti ostavim u nasleđe? Šta to trabunjaš? Kada bi on bio mrtav, ja bih mogao da nastavim da živim u miru sledećih dvadeset ili čak trideset godina. Prema tome, ne bih imao nikakvog razloga da tebi bilo šta ostavljam.

Na licu Ester Klinton pojavio se podrugljiv izraz, inače svojstven njenom ocu.

— Ti mora da si izgubio razum, oče. Prvo i prvo, nisi nikakav strelac i nikada ne bi uspeo da ga pogodiš. Ako bi ga slučajno pogodio to sigurno ne bi bilo smrtonosno. Čak i da pođemo od pretpostavke da ga slučajno ubiješ, šta misliš šta bi Dok Holidej učinio s tobom?

— Ah, taj jedan jedini čovek! Šta bi on mogao protiv mene i mojih ljudi? — Govoreći to, stari se nije usudio da pogleda devojci u lice.

Ester ga uhvati za ramena.

— Osvesti se, oče. Nikada te nisam smatrala tako ogorčenim. Kako možeš da veruješ da se boriš protiv te dvojice? Zar si zaboravio šta se u Tombstonu dogodilo? Suprotstavili su se čitavom jednom gradu razbojnika. Zar se ne sećaš šta je bilo u Denveru, u Koloradu Spring-su, Dalasu, Santa Fe-u i ostalim gradovima? Čitala sam sve novine. U svom zatočeništvu sam za to imala vremena na pretek. No, sada me vi-

še nećeš prisiliti da idem gore. Sada ostajem ovde, jer je to postalo krajnje potrebno. Tvoj sin izgleda da ti nije naročito privržen. Ta krpa od čoveka, koja napolju na ranču drema.

— Usudi se samo! — odupirao se otac.

— Tiho, oče. Meni je sada dvadeset jedna godina i znam šta treba da činim. Na dan mog rođenja si me tukao štapom kao jednog od svojih goniča krava. Sada je to prošlo. Smatram za svoju dužnost da kao tvoja rođena ćerka pazim na tebe, kako me ne bi povukao u neku nesreću i nevolju. Zbog toga ću, kao prvo, da sada uzmem ovu pušku i vratim je na njeno mesto.

— Samo pokušaj — brecnuo se trgovac.

Devojka naglim pokretom dokopa pušku.

Spopao ga je ledeni strah, kada je video kako veštim pokretima rukuje puškom.

— Šta to smerаш, Ester?

Na devojčinom licu zaigrao je prezriv osmeh. Izvadila je metke jedan za drugim, a onda rekla:

— Gle, ti znaš za strah? Možda će te strah jedino spasti.

Obesila je pušku ponovo na zid, pokupila metke i napustila sobu.

Kada je Ejb Klinton pogledao prema vratima, već su se bila zatvorila za njenim leđima.

Kao mesečar hodao je po sobi gore-dole, gledajući čas vrata čas pušku, a onda se iznureno vratio i klonuo na stolicu uz pisaći sto. Drhtavim rukama brisao je znoj s lica.

Šta se to zbilo?

Zbilo se nešto neshvatljivo, nešto u šta ni trenutak ranije ne bi mogao da poveruje. Devojka Ester mu se suprotstavila.

Za to je samo on kriv! Onaj Vajat Erp!

Klinton okrete glavu i pogleda kroz prozor.

Na tremu, na suprotnoj strani ulice, nije bilo nikog.

Onda se najednom trgao. Da li je to priviđenje? Ili je ona osoba, koja preko ulice korača, doista njegova kći? Nosila je crni šešir, koji joj je vrlo lepo pristajao, zatim bluzu boje peska i uzane pantalone od tamnosive tkanine. Na nogama je imala meke, crne jahaće čizme. Gipkim koracima prešla je ulicu i nestala preko u Vilijamsovoj prodavnici gotovih odela.

Trgovac nije verovao svojim očima. Uporno ih je trljao.

Da li je neočekivano izgubio razum, pa mu se sad koješta priviđa?

Skočio je sa stolice, pritrčao vratima, otvorio ih širom i počeo da viče hodnikom.

— Ester!

Na kraju hodnika su se otvorila jedna vrata, koja vode u kuhinju. Provirila je stara crnkinja.

— Gospođica Klinton je malo pre izašla iz kuće, gazda.

Gospođica Klinton? Znači, starica je znala da je Ester njegova kći. Godinama već bio je uveren da kuvarica smatra Ester dalekom rođakom, koju je bogati trgovac Ejb Klinton primio u svoju kuću iz sažaljenja i čovekoljublja.

Vratio se gnevno u svoju sobu i koračao ljutito od prozora do vrata.

Video je devojku kako izlazi iz radnje. U trenutku kada je prolazila pored kuće, otvorio je prozor.

— Kako se usuđuješ? Kuda to juriš naokolo? I pre svega, kako to izlaziš? Kakvo je to izazivačko odelo, koje si obukla. Odmah da ga skinеш. Obuci svoju sivu haljinu.

Na trgovčevo užasavanje, Ester uzvratila odlučno.

— Ne, oče. Dvadeset i jednu godinu sam nosila takve haljine. Mislim da je i za veoma poslušnu ćerku to predugo. Prilično je žalosno da sam kod mister Viliijama ovo pristojno odelo morala tajno noću da naručujem. Sada sam otišla danju i poručila još tri haljine.

— Usudila si se da to učiniš? — siktao je starac.

— Da, oče.

Uzviknuo je kao da ga je neko ošinuo korbačem.

— Nemoj mi više govoriti, oče!

Na to se Ester Klinton uspravi. Ponovo je oblilo rumenilo, koje je njeno lice činilo gotovo lepim.

— Oče! — viknula je iz sveg glasa, a onda je, okrećući se na sve strane, izvikivala istu reč još tri četiri puta.

Trgovac je tako žustro zatvorio prozor, da je okno prsnulo i komadići stakla popadali po tremu.

Devojka je stajala uspravljena, duboko udahnula vazduh i zatim pogledala zapovednički Stiva Olegera, koji je sa ostalim momcima stajao na kapiji.

— Šta tu stojite i piljite u mene — doviknula im je, a onda se odlučnim koracima približila kapiji.

Momci uzmakoshe da je propuste, ali Ester zastade ispred njih.

— Smatram da ste čuli sve što se poslednjih petnaest minuta ovde odigralo. Prema tome, poznato vam je da nisam priviđenje, koje je palo kroz odžak, nego legitimna ćerka Abrahama Klinton. Još nešto, ukoliko niste znali: onaj čovek, napolju na ranču, je samo usvojeni sin moga oca, jer se moj gospodin otac stideo mene. No, sad je s tim gotovo. On je ponosan na to što ima rođeno dete. Tako Oleger, a sada mi izvedite iz štale belu kobilu moga oca, osedlajte je i požurite, molim vas.

— Naravno, gospođice Klinton — promuća kauboj i pohita prema štali.

Kada se kroz nekoliko minuta Oleger vratio sa osedlanim konjem, pojavio se i stari Klinton na kapiji.

— Ester, šta sad izvodiš? Hoćeš li da slomiješ vrat?

Devojka ga pogleda bez straha.

— Kad bi bilo po tvome, sigurno bih i slomila vrat na tvom konju.

Rekavši to, vinula se u sedlo i vešto kao prvoklasna jahačica izletela iz dvorišta.

Izuzev crne kuvarice i nedavno umrlog konjušara Brestona, niko nije znao da bleđa devojka Ester stalno noću odlazi krišom na leđima konja.

Konjušari su zapanjeno gledali za njom. Oleger se drznuo da pogleda svog gazdu i bespomoćno podigao ruke.

— Šta stojite tu? — povika Klinton. — Idite na posao, dangube jedne!

Konjušari su se hitro razišli i us-

koro čuli kako se gore u kući jedna vrata sa treskom zatvaraju.

Ejb Klinton je opet šetao po svojoj velikoj sobi, pogrbljen, sa rukama na leđima.

Ne! On neće dozvoliti da mu odzumu vlast iz ruku.

Ester? S njome će kasnije da sredi stvar. Žensko čeljade je uvek lako obuzdati. Važno je samo da onaj tamnoputi čovek, preko u šerifskoj kancelariji, što pre nestane.

Sati su prolazili. Otrovnii pauk je pleo svoju mrežu, smišljajući osvetu...

Uzbudljivi dan bližio se kraju. Tri čoveka su sedela u šerifskoj kancelariji i posmatrala glavnu ulicu.

— Izgleda veoma tiho — prekinuo je ćutanje Sem Vig.

Dok Holidej je prebacivao cigaretu s jednog kraja usana na drugi.

— Varljiva tišina — rekao je.

— A šta vi mislite? — upitao je Erpa.

— Ni meni se ta tišina ne dopada naročito. Ona ptica grabljivica preko puta, sigurno nešto smišlja. Da nije tako, sigurno ne bi bilo potrebno da zatvara veliku kapiju, kako niko ne bi primetio da je neko napustio dvorište s druge strane.

— Zar je tako bilo? — upita Vig iznenađeno.

— Da. Kada su zaključali kapiju, otišao sam u podrum i kroz jedan otvor malo osmotrao drugu stranu. Starac je napustio dvorište kroz

vratnice na suprotnoj strani. Pratili su ga Oleger, Džekobs i još jedan tip.

— Pa to nije moglo biti odavno.

— Ne, pre desetak minuta.

Maršal ustade i pođe prema vratima, koja su vodila u dvorište.

— Kuda ste naumili mister Erp?

— upita šerif.

— Obićiću malo grad i okolinu.

Ejb Klinton je skovao plan. Krenuo je sa svoja tri glavna čoveka prema Abotovoj farmi.

Bila je to mala, siromašna i zapuštena farma. Pripadala je trojici braće Abot — Ircima: Džoelu, Meku i Hardiju.

Bila su to jedina trojica u celom kraju, koja su uspela da istraju i stalno se odupiru starom trgovcu. Međutim, Klinton je nešto iščeprkao. Pre nekoliko meseci je uspeo da sazna. Sve njegove muke i troškovi da nešto iščeprka iz prošlosti ove trojice Iraca, najzad su, posle dugog vremena, urodile plodom.

Tri brata Abot su pre izvesnog broja godina, nedaleko od Oklahome, napali poštansku kočiju i opljačkali je. Posle duge potere šerif Garez ih je uhvatio kod El Pekosa i predao sudiji. Ovaj je izrekao kaznu od deset godina prinudnog rada. Istina, prilikom napada na poštansku kočiju, niko nije ubijen, ali se već za samu pljačku dobijalo deset godina zatvora.

Od napada na poštansku kočiju prošlo je negde oko deset godina,

a braća Abot su stanovala u pokrajini Golden Vali, u jednoj usamljenoj udolici gde bi teško neko mogao da ih traži, već punih sedam godina.

Najverovatnije ih nikad niko tamo ne bi ni pronašao, da se vlastoljubivi i pohlepni trgovac konjima Klinton nije tako intenzivno raspitivao o njihovoj prošlosti.

Iz El Pekosa je pre mesec dana stigla vest da su tri čoveka, po imenu Abot, Hardi, Džoel i Mek, 17. novembra 1873. godine kod Oklahoma Sitiја napala poštansku kočiju i opljačkala je. Šerif Garett ih je posle dugog traganja uhvatio kod El Pekosa, posle čega su osuđeni na deset godina robije.

Klinton je čeprkao i dalje. Pisao je u Fort Vort, poznatu robijašnicu i pre četrnaest dana dobio odgovor da su tri braća Abot izgubila život na prinudnom radu, kada se odronila zelja. Njihovi leševi nisu otkopani, ali, ako je pisac pisma neko od rođaka, može da dođe i podigne njihove stvari, koje se još uvek nalaze u magacinu robijašnice. U pismu je navedeno šta se među stvarima trojice robijaša nalazi. Ništa nije bilo od vrednosti.

Ejb Klinton je nameravao da ovo upotrebi protiv braće Abot i da ih konačno otera iz svog kraja posle sedam godina. Međutim, dolazak Sema Viga u tome ga je omeo.

Sada, međutim, kada se situacija, u Klinton Taunu izmenila, vlastoljubivi starac je odlučio da se ne bori protiv trojice razbojnika, nego da ih upregne u svoja kola. Unapred je već u mislima trljao ruke. Uspeh nije mogao da izostane. Video je lica braće Abot. Uspeće

sigurno da nekoliko muva ubije jednim udarcem. Bilo mu je već odavno poznato da su braća Abot veoma opasni strelci. U to je već nekoliko puta imao prilike da se uveri. Na primer, onda, kada je Džekinsova banda bila u gradu. Da nije bilo trojice Abot, u Klinton Taunu bi došlo do ogromne nevolje. Tri brata su izletela iz krčme, u kojoj su se upravo nalazili. U glavnoj ulici grada došlo je do pravog krvoprolića.

Od tog dana su građani još više zazirali od trojice doseljenika, koji su tako retko navraćali u grad. Klintonov gnev od tog dana bio je još veći.

Sada će ih poslati na nož. Nož, koji se zove Vajat Erp. Nije, međutim, bio sasvim siguran da će braća Abot tek tako lako moći da poraze maršala i kockara. Međutim, bio je sasvim siguran da će uspeti da nahuška braću na dva prijatelja iz Dodž Sitija. Možda će se u toj opštoj gužvi i divljem obračunu pružiti izuzetno povoljna prilika da se iz nekog zaklona ispali metak u tom pravcu.

To je bio njegov plan.

Hardi Abot je stajao namrgođen na sredini dvorišta, kada je ugledao trojicu jahača kako nailaze. Držao je u ruci svoju ozloglašenu pušku.

— Klinton! Šta li hoće taj prokleti lešinar — doviknuo je svojoj braći, koja su se već nalazila u svom zaklonu, sa puškama uperenim na jahače.

Klinton priđe bliže, zastade na dvadeset koraka od Hardija i doviknu svojim piskavim staračkim glasom:

— Morao bih da govorim sa vama.

— Besmislica, Klinton! Vratite se, inače će biti gužve.

— Saslušajte me, konačno. Smatram svojom dužnošću da vas upozorim...

— Od kada ste vi to čovek koji misli na dužnost — rugao se Mek, najstariji od trojice braće, izlazeći iz zaklona.

— Konačno, vi ste već godinama u mojoj pokrajini i...

— U vašoj pokrajini? — Cerio se Mek. — Jeste li to čuli, braćo? Još će nam ovaj Klinton reći da je cela Dakota njegova.

— Moram hitno da vas upozorim.

— O?

— Neko je u gradu, ko traga za vama.

— Ma šta to napričaste!

— Jedan maršal.

— Baš zanimljivo — uzvratila Mek ironično.

— Proći će vas volja za ruganjem, kada budete čuli šta sam sve saznao.

— Govorite brže, mi nemamo ni vremena na strpljenja.

Sada je Klinton imao neodoljivu želju da svu trojicu poubija, jer ga je podrugljivi ton užasno vređao i ljutio. Međutim, nije smeo da odustane od plana.

— Maršal mi je stavio na znanje da traži trojicu odbeglih robijaša. Ljude, koji su pobegli iz logora Fort Vort pre sedam godina. Tamo su dospeli, jer su kod Oklahoma Siti-ja napali i opljačkali poštansku kočiju.

Na licima dva brata Abot, koji su sada bili u dvorištu, ništa se nije izmenilo, iako su ih reči starog

trgovca veoma pogodile i uznemirile.

— Pomenio je vaša imena. Nisam, zapravo, sasvim siguran da li se vi baš zovete Mek, Hardi i Džoel. Tek, sećam se da je tako nešto bilo.

Iznenada Mek podiže pušku.

— Mene nećeš blefirati, stari lupežu! Ti sam si taj maršal. Sada hoćeš onim što si izmislio da nas prodaš. No, u zabludi si. Sam sebi si time iskopao grob.

Pre nego što je bilo ko mogao to da spreči, odjeknuo je pucanj i Oleger i Džekobs užasnuti videše kako Abraham Klinton lagano pada iz sedla. Leva noga ostala mu je zadeta za uzengiju. Tanak mlaz krvi curio mu je niz usta. Bio je pri svesti i vikao:

— To je bilo ubistvo, Mek Abot! On će te za to obesiti. Maršal Erp! Vajat Erp! On je u gradu.

Dvojici braće Abot se istog trenutka pridružio i Džoel. Unezvereno su piljili u staroga, koji je sada visio niz konja.

Stari konjušar Džordan Braun je sjahao s konja i ne obazirući se na uperene puške trojice Iraca, izvukao gazdu i položio ga na tle.

Odmah je primetio rupu na levoj strani grudi. Klinton je još uvek bio pri svesti i gledao upitno starog konjušara.

— Šta je? Zašto me, pseto jedno, gledaš tako uplašeno? Razbojnik me pogodio u rame. Doktor će mi to već zakrpati.

Stari Džordan Braun je video odmah da je metak ušao tamo odakle ga ni jedan lekar na svetu ne može više izvaditi...

Možda mu je ostalo ipak još nekoliko sati života.

U to su im prišla tri Irca. Dok se Hardi sagnuo i pretraživao starog ranjenog trgovca da nema možda skriveno oružje, dva brata su držala Klintonove pratioce u šahu.

— To je bila najpoganija laž, koju je ovaj stari bandit smislio. Hej, Oleger, ti si video da je to bila nužna odbrana, da mi je stari grozio život!

Kauboj odmeri slomjenim pogledom svog gospodara, od koga je tolike godine strahovao, i potvrdno klimnu glavom.

— I ti takođe — obrati se Abot Džordanu Braunu.

Iako je ovaj četiri godine radio kod starog lupeža i podnosio njegova maltretiranja, ipak nije mogao da izusti tako bednu laž. Međutim, nije hteo da odgovori odrečno na pitanje i potpiše sebi time smrtnu presudu, nego je pokušao da nađe izlaz:

— Nije bila laž, mister Abot — procedio je.

— Nije laž? Hoćeš li bedniče, time da kažeš da je maršal Vajat Erp doista u gradu.

— Da, to je sušta istina.

— Polazi — brecnu se na njega Mek Abot. Dokopa ga za ramena izvuče mu revolver iz opasača i gurnu prema konju.

— Penji se u sedlo! — Onda se obratio Olegeru: — Baci svoj opasač!

Kauboj se bez reči otpasa.

— Džoel — naredi Mek svom bratu. — Izvedi konje!

Tri brata Irca su veoma vešto vezala ranjenika za sedlo. Posle toga

su grabili prema gradu u divljem galopu.

Vajat Erp je posmatrao malu grupu jahača kako nailazi sa brežuljka. Šestoricu jahača kako grabe u žestokom tempu. Izvukao je iz bisinga dogled, da bi ih bolje osmotrio.

Odmah je video šta se dogodilo sa Ejdom Klintonom. Stari trgovac je visio poluonesvešćen, lica izobličenog od bola, na leđima konja.

Maršal se upravo nalazio u obilasku, van grada. Kada je ugledao jahače odmah je okrenuo konja i u polukrugu, da ne bi bio primećen, stigao nekoliko minuta pre razbojnika u šerifsku kancelariju.

Dok Holidej ga upitno pogleda.

— Jel' počelo?

— Da, dolaze! Klinton ima uz sebe trojicu koje je poveo sa neke farme. Međutim, on je teško ranjen. Ne znam da li je pao s konja ili ga je neko od trojice ranio. U svakom slučaju, ni stari ni njegova dva pratioca, sa kojima je krenuo iz kuće, nemaju oružje u opasacima.

— To su braća Abot! — uzviknu šerif. — Nekoliko puta sam već čuo za njih. Trojica prilično čudnovatih Iraca, koji stanuju van grada u udoljici.

Maršal pređe na suprotnu stranu ulice.

Ester Klinton ga je primetila i pošla mu u susret.

— Vi dolazite k nama maršale? — upitala je nesigurnim glasom.

— Da, vaš otac treba svakog časa da stigne. S njim je nekoliko jahača. Izgleda da je ranjen. Poznate li Abotove?

Devojka se nesvesno uhvati za usta.

— Pljačkaši poštanske kočije kod Okla...

— Govorite dalje.

Prinudena šerifovim ostrim pogledom, devojka je obavestila Vajata o svemu što je znala.

— Nedavno sam u nekim stvarima svog oca našla nekoliko pisama...

Kada je završila priču, maršal klimnu glavom.

— Hteo je da ih uceni. Sada dolaze.

Ester obori glavu.

— To je njegov kraj. On je nesrećnik... čovek pun ogorčenja i mržnje.

Glavnom ulicom je odjekivao oštar topot kopita.

Maršal, koji je stajao pored devojke na kapiji dvorišta, povukao se da ga ne bih odmah primetili.

Jahači su prišli i naglo zaustavili konje, podigavši ogroman oblak prašine.

— Erp! — povika Mek Abot. — Izlazi naplje, znamo da si ovde.

Na to se kapija širom otvori. Tri Irca su začuđeno gledala. Vajat Erp stupi na ulicu.

— Erp? Jesi li ti Vajat Erp?

Maršal je klimnuo glavom i ostade da stoji mirno.

Sem Vig je stajao na vratima svoje kancelarije, na suprotnoj strani ulice i zaudio mu na sigurnosti i hladnoći.

— Mi smo došli, jer si hteo da nas odvedeš.

— To mi nije bila namera, Abot. Ali pošto ste već ovde sa čovekom koga ste ustrelili...

— On... — ječao je Klinton, — Mek me je ubio.

Lica bledog kao smrt, posmatrala je Ester svog oca.

— Ubio? — upita maršal. Još uvek ste živi.

Tri Irca su stajala kao ukopana, ne ispuštajući maršala iz vida.

— Šta sad, Erp? Ima li nas suviše?

Jedva primetan osmeh zaigra na Erpovom licu.

— Kako se uzme. Izgleda da vas je vaš prijatelj Klinton samo delimično obavestio. Ja, naime, nisam sâm. Dok Holidej je došao sa mnom.

Kao po komandi se tri glave okrenuše prema sredini ulice, tačno prema mestu gde je kockar stajao i držao na gotovs svoja dva revolvera, ukrašena slonovačom.

Vajat Erp, koga je Ester Klinton obavestila o svemu, uzviknu:

— Mogli bismo da jedni druge poštedito divljeg puškaranja. Ona stvar sa Fort Vortom stara je sedam godina. Po teksaškim zakonima je, prema tome, zastarela. Ali ako ovaj čovek umre...

Na to braća skočiše s konja, skinuše ranjenika i pogledaše upitno maršala.

— Lekar stanuje preko puta.

Braća Abot su trčala, noseći ranjenika. Vajat Erp je krenuo za njima.

Dok Holidej vrati revolver u opasač i pogleda devojkicu, koja je takođe htela da krene prema lekarevoj kući.

— Kada je vaš otac već sve ostavio gospođice, trebalo bi i vi malo da obratite pažnju. Konačno, ta kockarnica je vaša.

Ester zastade. Drhtavim, ali od-

lučnim glasom naredila je svojim ljudima:

— Svako nek, se vrati svom poslu! A vas, Stiv Oleger, vas više neću da vidim!

Konjušari se poslušno rastrčase.

Samo je Oleger ostao na ulici kraj svog konja.

— Prokletstvo! — urlao je. — Da sad imam revolver znao bih šta da činim.

— Šta biste to učinili — začu se metalni kockarev glas.

— Ustrelio bih vas, pa tako bar jednog pasa likvidirao.

Istog trenutka polete niklovi revolver prema kauboju.

Oleger ga spretno prihvati i mentalno uperi na kockara.

Iako Holidej nije ni izvukao revolver, hici iz njegovog oružja se prvi oglašise.

Kauboj se zateturio unazad.

Do tada je bio nekoliko puta ranjavan, a ovog puta ga je Holidej onesposobio kao strelca za sva vremena. Obe šake bile su mu prostrepljene.

— Lekar stanuje preko puta, Oleger. Kada vas bude previo, učinite ono što vam je devojkica naredila, inače ću se ja umešati.

Dok je kauboj, vičući iz sveg glasa, trčao prema lekarevoj kući, Holidej mirno podiže sa zemlje svoj revolver i vrati ga u opasač. Još jednom je pogledao devojkicu.

— Možda biste želeli kod svog oca gospođice?

— Da... ja...

— Izvolite. Znaete gde se nalazi.

Ester je krenula bez žurbe prema lekarevoj kući.

Holidej se okrenuo prema šerifskoj kancelariji.

— Helo, šerife, šta bi s onom rakijom?

Sem Vig mu pođe u susret i ispruži desnicu.

— Dok, vi ste neverovatni. Meni to nikada ne bi uspelo.

— Ko to i traži od vas? Ja bih se, na primer, zadovoljio čašicom rakije.

Kada su deset minuta kasnije ušli u lekarevu kuću, mladi šerif je preko Holidejevog ramena pogleda lice čoveka iz Misurija. Bilo je tvrdo i zatvoreno, a pogled mu je počivao na starom trgovcu, koji je ležao na lekarskom stolu.

Na jednoj od stolica sedeo je Oleger, koga je lekar u međuvremenu previo.

Holidej odmeri kauboja, koji je izazvao tolike nevolje i reče mu nemilosrdno:

— Previjeni ste, prema tome možete da odjašite!

Oleger ustade i pođe prema vratima kao pretučeno pseto.

Njegov život revolveraša, divljeg čoveka, bio je okončan. Proveo je još gotovo dvadeset sedam teških godina u jednoj kolibi kraj Fort Trita, sve dok ga jedne zimske noći smrt nije odnela.

Dok Holidej je stao kraj starog lekara. Pogledao je Ejba Klintonu u oči i rekao:

— Taj čovek neće umreti. Ne još.

Stari lekar potvrdi.

— I ja tako mislim. Užasno je žilav. Metak mu je iznad samog srca ušao u telo. Iako je potpuno neshvatljivo, nije povredio ni jedan

krvni sud. Neće umreti. Međutim, ne usuđujem se da ono, što mu predstoji, nazovem životom.

Vajat Erp pogleda trojicu Iraca, koji su izduženih lica stajali na vratima.

— Eto, čuli ste. Čini mi se da je sasvim odmerena i pravična kazna za trojicu lupeža da se o ovom bogalju brinu do kraja njegovog života. Starom će biti potrebna tri snažna čoveka da ga pokrenu.

Braća Abot su gledala u pod.

U to se umeša Ester Klinton.

— Oni mogu, sva trojica, da rade kod mene. Na njihovoj siromašnoj farmi je teško opstati.

Mek je pristao u svoje ime i ime svoje braće. Proživeli su teške godine na siromašnoj farmi u udoljici. Sada, kad im je maršal saopštio da im je kazna zastarela, osećali su se mnogo slobodnije.

— U redu, radiću za ovu ženu i pomagati starcu kao što nam je naređeno.

Na to trgovac konjima otvori oči. Potražio je pogledom maršala.

— Vi ste državni maršal, mister Erp?

Vajat potvrdi.

— Onda ste mi vi svedok: ova mlada žena je moja rođena kći i naslednica sveg mog imanja. Onaj mladić napolju na velikom ranču mi je usvojeni sin. Može da ga ostavi tamo, ako hoće da primi mesto nadzornika. Inače neka ga otera đavola!

S mukom i ječeći je izgovorio sve to.

— Ol rajt — reče maršal. — Možda biste imali da kažete nešto i šerifu Klinton Tauna. mister Klinton.

Umorni ranjenikov pogled zaustavio se na licu Sema Viga.

— Njemu? Šta bih ja njemu imao da kažem? On i onako čini sve po

svom nahođenju, onako kako smatra da je ispravno! Zar bi u protivnom jedan Vajat Erp lično došao u Clinton Taun...?

KRAJ

VELIKA NAGRADNA IGRA
SA „CRTANIM ROMANIMA” U
SJEDINJENE DRŽAVE!

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE - 2 DINARA!

Izdaje i štampa NIP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Odgovorni urednik:
SVETOZAR TOMIĆ. Kreacija i izbor: D. MILOSAVLJEVIĆ. Pretplata: na 3 meseca
18 dinara, na 6 meseci 36 dinara, na jednu godinu 72 dinara. Za inostranstvo cene
su dvostruke. Uplatu vršiti na tekući račun 657-1-255 sa naznakom za „Vajat Erpa“.

1. decembar 1970.